

SAKARYA YIL:2014 / SAYI: 49

TİCARET BORSASI

SAKARYA COMMODITY EXCHANGE

İTALYA - İSPANYA İŞ GELİŞTİRME ZİYARETİ

TOBB BAŞKANI
M.RİFAT
HİSARCIKLIOĞLU
BORSAMIZDA

BİYOKÜTLE
ENERJİSİ
POTANSİYELİMİZ

TÜRKİYE'NİN
YUMURTA
SEKTÖRÜNDEKİ
YERİ

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER,
2014'Ü "AİLE ÇİFTÇİLİĞİ
YILI" İLAN ETTİ.

Bu sayımızda

Sahibi

Sakarya Ticaret Borsası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Cevdet METE
sakarya@stb.org.tr

Sorumlu Müdür

Sakarya Ticaret Borsası
Genel Sekreteri
Yasemin ARIKAN

Yayın Kurulu

Cevdet METE
Yönetim Kurulu Başkanı
Ahmet ERKAN
Yönetim Kurulu Başkan Yrd.

Yayına Hazırlayan

Zümrün CEBEÇİ
Personel ve İdari İşler Şefi

Basım Yeri ve Grafik Tasarım

YILKO GRAFİK
www.yilkografik.com.tr

Yazışma Adresi

Sakarya Ticaret Borsası
Tekeler Mevkii 54200
Adapazarı / SAKARYA
Tel: 0264 278 42 30 - 5 hat
Fax: 0264 278 42 32
web: www.stb.org.tr
e-mail: sakarya@stb.org.tr
basin@stb.org.tr

Başkandan
S.T.B.
Yönetim Kurulu Başkanı
Cevdet METE

**HİJYEN YÖNETMELİĞİ
VE İŞLETME ONAY
BELGELERİ**
S.T.B. Meclis Başkanı
Recep PULAT

**TOBB BAŞKANI
M.RIFAT
HISARCIKLIĞLU
BORSAMIZDA**

**İTALYA - İSPANYA İŞ
GELİTİRME ZİYARETİ**

**BIYOKÜTLE ENERJİSİ
POTANSİYELİMİZ**
Barış ERTUĞRUL
Tolga GÜLER

**Borsamızdan
Haberler**

**TÜRKİYE'NİN YUMURTA
SEKTÖRÜNDEKİ YERİ**

**Borsamızdan
Haberler**

Röportaj
Dursun Çelik
Çelikler Yumurta
Firması Sahibi

**Sofraların
Vazgeçilmezi Yumurta**
Hediye ÖZMEN

Röportaj
Sedat Özbay
Kepekçi Yumurta
Firması Sahibi

**BM, 2014'ü
"AİLE ÇİFTÇİLİĞİ YILI"
ilan etti.**

Milli ekonominin temeli ziraattir. Bunun içindir ki, ziraatte kalkınmaya büyük önem vermekteyiz. Köylere kadar yayılacak programlı ve pratik çalışmalar, bu maksada erişmeyi kolaylaştıracaktır. Fakat, bu hayati işi, isabetle amacına ulaştırabilmek için, ilk önce ciddi etütlere dayalı bir ziraat siyaseti tesbit etmek ve onun için de, her köylünün ve bütün vatandaşların kolayca kavrayabileceği ve severek tatbik edebileceği bir ziraat rejimi kurmak lâzımdır. Bu siyaset ve rejimde, önemle yer alabilecek noktalar başlıca şunlar olabilir: Bir defa, memlekette toprakçı çiftçi bırakılmamalıdır. Bundan daha önemli olanı ise, bir çiftçi ailesini geçindirebilen toprağın, hiçbir sebep ve suretle, bölünmez bir mahiyet alması. Büyük çiftçi ve çiftlik sahiplerinin işletebilecekleri arazi genişliği, arazinin bulunduğu memleket bölgelerinin nüfus kesafetine ve toprak verim derecesine göre sınırlandırmak lâzımdır.

H. Atatürk

BAŞKANDAN

STB Yönetim Kurulu Başkanı
Cevdet METE

Buldukları bölgelerin ekonomik ve sosyal kalkınmalarında Ticaret Borsalarına önemli görevler düşmektedir.

Borsalarımız üzerlerindeki bu sorumluluğun gereklerini yerine getirmek için, özverili ve planlı hareket etmek zorundadırlar.

Dünyadayaşanan büyük dönüşüm hem kamu yönetimi, hem de özel sektör olarak birlikte ve uyumlu bir biçimde ayak uydurmamız gerekmektedir. Kurumsallaşamayan, çağdaş yönetim ilkelerini içselleştiremeyen, bilgiye dayalı politikalar üretemeyen, kısacası planlı hareket edemeyen organizasyonların günümüz şartlarında ulusal bazda bile mevcudiyetlerini sürdürebilme şansları pek kalmamaktadır.

Serbest piyasa ekonomilerinin temel prensibi; kalkınmanın özel sektör eliyle gerçekleştiriliyor olmasıdır. Ekonomik küreselleşmeden bahsedebilmemiz, bu entegrasyona ayak uydurabilmemiz için, kalkınmayı sağlayacak özel sektörün uluslararası rekabet düzeyi öncelikli konumuz olmalıdır.

2023 yılında Ülkemizi gelişmiş 10 ülke arasına sokacak olan da, 500 Milyar \$ ihracatı gerçekleştirecek olan da odalarımızla beraber borsalarımızın da üyeleri olan özel sektörümüzdür.

Özel sektörümüze bu zorlu görevde yol gösterecek, destek olacak ve yanlarında yürüyecek olan kurumların arasında borsalarımıza da önemli rol düşmektedir. Özel sektörümüzün kurumsallaşmalarını, verimlilik temelli çalışarak rekabet avantajını yakalamalarını ve uluslararası piyasalara açılmalarını sağlamak için borsalarımızın üyelerine etkin bir biçimde hizmet sunması gerekmektedir.

Borsalarımızın dünyadaki bu değişim ve dönüşüm sürecine ayak uydurabilmeleri için kendilerine yeni vizyon belirlemeleri ve bu vizyon çerçevesinde kapasitelerini geliştirmeleri gerekmektedir.

Sakarya Ticaret Borsası olarak; küreselleşen dünyada, öncelikle bölgemizin, dolaylı olarak ülkemizin, gereken pozisyonu alabilmesi için, üyelerimizin geçirmesi gereken bu değişim sürecinde önderlik etmeyi kendimize asli görev olarak addetmekteyiz.

Bu bilinçle, hem TOBB Borsa/Borsa Akreditasyon Sisteminin gereklerini yerine getirmek, hem de üyelerimize çağdaş hizmet sunabilmek için, değişim ve dönüşüm sürecini en iyi biçimde yönetmeyi planlıyoruz.

ISO 9001 Toplam Kalite Yönetim Sisteminin uygulanabilirliğinin günden güne içselleştiriliyor olması da bizleri güçlendirmektedir. Sakarya Ticaret Borsası'nın Stratejik Planının öncelikle borsamıza, bunun doğal sonucu olarak da bölgemizin kalkınmasına önemli katkı sağlayacağı düşüncesiyle Sakarya Ticaret Borsasının Danışmanları ve tüm paydaşlarıyla beraber belirlediği vizyona taşıyacak yol haritamız borsamızın Sakarya'da tarım ve hayvancılığın vazgeçilmez aktörü olmasında katkı sağlayacaktır.

STB Meclis Başkanı
Recep PULAT

HİJYEN YÖNETMELİĞİ VE İŞLETME ONAY BELGELERİ

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımızın en önemli sorumluluk gördüğü, üreticiden sofraya kadar tamamlayıcı ve etkin bir gıda kontrolü ile gıda üretimini sağlamaktır. Bu amaçla gıda maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemeleri üreten satan işyerleri ve toplu tüketim yerleri; güvenilir gıdaya ulaşılması konusunda en etkili yöntemler arasında yer alan 'iyi hijyen uygulamaları' ile 'HACCP' ilkelerine dayanan prosedürlerini uygulayarak sürdürmek zorundadır.

Bu amaçla süt işleminde ilk öncelik sağımdan başlayarak raflar ve sofraya kadar olan aşamada ürünün güvenilirliği, hijyen ve buna bağlı olarak her aşamada rol alan insan yani hamaratlı eller faktörünün işlevidir.

5 Temmuz 2013 Resmi Gazete 28698 Sayılı Hijyen Yönetmeliği doğrultusunda;

- 1) Gıda üretimi ve perakende iş kollarını kapsayan
- 2) İnsani tüketim amaçlı sular ile doğal mineralli suların üretimini yapan işyerleri
- 3) Kaplıca, berber, sauna, dövme ve pirsing yapılan yerler, güzellik salonları
- 4) Oteller, pansiyon ve misafirhane gibi yerler
- 5) Bu yönetmeliğin en önemli kıldığı iş kolu ise 11/06/2010 Tarihli ve 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı ve Gıda Yem Kanununun kapsamındaki işyerlerinde çalışan kişilerdir.

Hijyen eğitimi Sağlık Bakanlığının uygun gördüğü halk sağlığının korunması amacı ile her iş koluna uygun olarak eğitimler verilir. Eğitimler Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne uygun görülen eğitim kurumlarında verilecek

olup kursiyer eğitim sonunda sertifikalandırılacaktır. Bu işlevleri kapsayan iş kolları yönetmeliğin yayımlandığı tarihten itibaren 1 yıl süre içerisinde Hijyen Eğitimi almak zorundadır. İlimizde S.S SAKARYA KOCAELİ BÖLGESİ HAYVANCILIK KOOPERATİFLERİ ilçelerde kurs açtırarak bağlı kooperatiflerimizde istihdam edilen personelinin çiğ sütün üretimi, depolanması, toplanması ve taşınması sırasında uyulması gereken hijyen şartları ile kullanılacak alet ekipmanda hijyen ve sağlık şartlarını bilgilendirerek sertifikalandırılmıştır.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımızın 11/06/2010 Tarihli 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı ve Gıda Yem Kanunu gereği 31.12.2014 tarihine kadar süt işleme ve süt toplama merkezleri işletme onay işlemlerini tamamlamış olmak zorundadır. Onay kapsamında süt ve süt ürünleri üreten, depolayan, ambalajlayan ve satışını gerçekleştiren işletmelerin tamamını kapsar. İşletmeler mevzuatın uygulamada gerektirdiği sorumlulukları yerine getirmek ve kontrol etmek zorundadır.

Bu yönetmeliğin amacı ürünün her aşamasında izlenebilirliğini sağlayarak kontrol etmek, kayıt altına almak ve güvenilir gıdayı soframıza ulaştırabilmektir. İlimizde S.S Sakarya Kocaeli Bölgesi Hayvancılık Kooperatifleri Birliği süt toplama merkezlerinin %80'inin işletme onay belgesi %20 sinin ise işletme şartlı onay belgesini almış durumdadır. Yani satışını yaptığı ürünün kontrol ve kayıt sistemini oluşturarak gıda güvenliğinde izlenebilirlik zincirini oluşturmuştur.

Güvenli bol kazançlı ürünler dilerim.

TOBB BAŞKANI M.RIFAT HİSARCIKLIOĞLU BORSAMIZDA

“Sakarya'nın Yıldızları Ödül Töreni”ne katılan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, tören sonrasında Türk İş Genel Başkanı Ergün Atalay, İstanbul Ticaret Borsası Başkanı Ç. Ali Kopuz, Düzce Ticaret Borsası Başkanı Nurettin Karslıoğlu ve beraberindeki heyetle Sakarya Ticaret Borsası'nı ziyaret ederek, Yönetim Kurulu ve Meclis Üyeleri ile bir araya geldi.

Sakarya Ticaret Borsası'nda konuşan TOBB Başkanı Hisarcıklioğlu, seçimlerden sonra ilk ziyareti olduğunu belirterek, “Hayırlı olsun, demek için buradayım. Allah önümüzdeki dönemde sizlere Sakarya'ya hizmet etmeyi nasip eder, inşallah.” dedi.

Bu makamların “alma makamı değil, verme makamı” olduğunu anımsatan Hisarcıklioğlu, “İnsanların en hayırlısı insanlara faydalı olandır. İnsanlara faydalı olabileceğiniz bir makamdasınız.” ifadelerini kullandı.

Hisarcıklioğlu, birlik ve beraberliğin önemine değindi ve “İş yapabilmek için birlik ve beraberlik çok önemlidir.

Seçim bitti. Şimdi Sakarya için bir ve beraber olmanız lazım. Başarılı şehirlerin sırrı; siyasetçisiyle, sanayicisiyle, tüccarıyla, çiftçisiyle birlik ve beraberlik içinde olmalarıdır.” dedi.

Cevdet Mete, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu'nu ilimizde ve Borsa'mızda ağırlamaktan büyük memnuniyet duyduğunu belirterek mevcut projelerin son durumları ile ilgili kısa bilgiler aktardı.

Cevdet Mete konuşmasında, “Oda ve borsalarımızın dünyadaki değişim ve dönüşüm sürecine ayak uydurabilmeleri için oda ve borsaların hiz-

met kalitesinin yükseltilmesi konusundaki emeğinizi, girişimlerinizi ve hassasiyetinizi takdire şayan buluyoruz.

Bizler de Sakarya Ticaret Borsası olarak küreselleşen dünyada öncelikle bölgemizin, dolaylı olarak ülkemizin, gereken pozisyonu alabilmesi için bu değişim sürecinde önderlik etmeyi kendimize asli görev olarak bilmekteyiz.” dedi.

Cevdet Mete; hedeflerinin büyük, sorumluluklarının ağır olduğunu, Borsa'mızı tescil borsacılığının yanı sıra çağdaş hizmet borsacılığının gereklerini tamamı ile yerine getiren; bilişim teknolojilerini en üst düzeyde kullanan; araştırma, geliştirme, proje faaliyetleriyle üyelerine ve bölgesel kalkınmaya maksimum fayda sağlayan bir borsa haline getirmeyi hedeflediklerini ifade etti.

SAKARYA TİCARET BORSASI İTALYA - İSPANYA İŞ GELİŞTİRME ZİYARETİ

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu ve Meclisi'nden oluşan heyet; 05.04.2014-13.04.2014 tarihleri arasında uluslararası ticaretin gelişmesine yönelik temaslarda bulunmak, benzer oda ve borsalarda inceleme yapmak üzere İtalya ve İspanya'ya iş geliştirme ziyaretleri gerçekleştirdi.

İş geliştirme ziyareti ile ilgili olarak Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete, ilk ziyaretlerinin İtalyan Emtia Borsasına olduğunu belirtti ve burada satış seansını izleme fırsatı bulduklarını ifade etti. Cevdet Mete, İtalyan Emtia Borsası Yetkilileri Borsa Müdürü Andrea Sammarco ve Müdür Yardımcısı Riccardo Cuomo ile yapılan toplantıda İtalyan Borsacılığı ile ilgili bilgi alındığını belirtti. Cevdet Mete, "İtalyan Emtia Borsası devlet tarafından işleyişi düzenlenen ve üyeliği zorunlu olan ürün pazarlama, planlama borsasıdır. Borsa kotasyonuna tabi olan, ürünlerin alım ve satımını yapan herkesin kayıt olma zorunluluğu var. Ruhsat benzeri bir belge ile ürünlerin online satışına imkan sunuluyor. Devlet tarafından getirilen bu zorunlulukla emtia ürünlerine yönelik tüm alış ve satışlar kayıt altına alınıyor. Fiyatlar,

devlet tarafından regüle ediliyor. Bu ortamda spekülatif dalgalanmalar oluşmuyor." dedi

Cevdet Mete; İtalya'daki borsacılık anlayışı ile Türkiye'deki borsacılık anlayışının çok farklı olduğunu belirtti ve İtalyan Emtia Borsası'nın e-ticaret, Ar-Ge, bütün dünya pazarlarının takip edilmesi çalışmalarının hayranlık uyandıran mükemmel bir sistem olduğunu ifade etti.

Cevdet Mete, iş geliştirme gezisinin ikinci ayağında Madrid Türk Ticaret Müşavirliğini ziyaret ettiklerini, Ticaret Başmüşaviri Nurten Akgül ve Zeki Ertem tarafından karşılandıklarını belirtti. Cevdet Mete, "İspanya Ticaret Müşavirliği ile yaptığımız görüşmelerde sektörel üretim, iç pazar ve talep durumları hakkında bilgiler alarak ticari ilişkilerin geliştirilmesi yönünde gerek hububat gerekse diğer tarımsal ürünlerde üyelerimizin iş birliği yapmak istediklerini ifade ettik. Müşavirliğimiz bu konuda pazar araştırması yaparak ihracata yönelik eksiklikleri, iş birliği yapılacak kurumların listesini bizlere gönderecekler. Bundan sonra müşavirliğimizle sürekli irtibat halinde olacağız." dedi.

MACARİSTAN TİCARİ ATEŞESİ BORSAMIZDA

Türkiye ile Macaristan tarımı, Sakarya Ticaret Borsası'nda konuşuldu.

Macaristan Trend Direkt Şirketi İhracat İthalat Satış Müdürü David Nagy ile birlikte Sakarya Ticaret Borsası'nı ziyaret eden Macaristan Ticari Ataşesi Janos Weisz, Borsa Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete ve Meclis Başkanı Recep Pulat ile görüştü.

Sakarya Ticaret Borsası'nın özel davetlisi olarak Macaristan Trend Direkt Şirketi İhracat İthalat Satış Müdürü David Nagy ile birlikte Sakarya'ya gelen Macaristan Ticari Ataşesi Janos Weisz, Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete, Sakarya Ticaret Borsası Meclis Başkanı Recep Pulat ve Başkan Yardımcısı Nihat Özdemir, Yönetim Kurulu Üyeleri Mustafa Çoroğlu, Mustafa Genç, Levent Ali Kopal, Nihat Yılmaz ve Meclis Üyesi Vedat Aslan ile görüştü. Macaristan ve Türkiye arasında ticaretin artırılması ve iki ülke arasında neler yapılabileceği konusunda karşılıklı fikir alışverişinde

bulunulduğu ziyarette, özellikle Sakarya'nın süpürgesini konuşularak, süpürgecin Macaristan'a ihracatı konusunda görüşmeler yapıldı. Macaristan Ticari Ataşesi Janos Weisz'in ziyaretinden dolayı memnuniyetini dile getiren Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete, iki ülke arasında ticari hacminin gelişmesi ve yatırım yapılması konusunda görüşmelerin Sakarya açısından büyük önem taşıdığını söyledi.

İki ülke arasında ihracat

Sakarya'nın yeşilliğine hayran kaldığını ifade eden Macaristan Ticari Ataşesi Janos Weisz, "Sakarya'nın tarım şehri olduğu yeşilliğinden belli. Sakarya yeşilliği ile çok şanslı. Biz Macaristan olarak, Türkiye özellikle Sakarya'ya tarım konusunda yatırım yapabileceğimiz gibi, sizde ülkemize tarım konusunda ihracat yapabilirsiniz" diyerek, Soma faciasında hayatını kaybedenlere de başsağlığı diledi.

BIYOKÜTLE

ENERJİSİ

POTANSİYELİMİZ

Barış
ERTÜĞRUL

Tolga
GÜLER

Sosyal ve ekonomik gelişme enerjiye olan ihtiyacı her geçen gün arttırmaktadır. Son yıllarda özellikle enerji alanı Türkiye'nin gelişiminde önceliklerden ve darboğazlardan en önemli faktör haline gelmiştir. Tükettiğimiz birincil enerjinin dörtte üçünü ithalat yolu ile sağlamaktayız. Uluslararası enerji piyasasındaki dalgalanmalar, hem ekonomimizin dengesini bozmakta ve hem de ulusal enerji güvenliğimizi riske sokmaktadır.

Türkiye'de enerji tüketimi, üretimden çok daha hızlı büyümekte ve dış kaynaklı enerji talebi makası gittikçe açılmaktadır. Enerji, Türkiye'nin ekonomik ve sosyal gelişimi, yaşam kalitesini artırması için gereklidir. Temel birincil enerji kaynak ve rezervlerimiz; linyit ile hidroelektrik enerji santrallerinden oluşmakta, büyük potansiyeli olan yenilenebilir enerji kaynakları ise halen etkin bir şekilde değerlendirilememektedir.

1970'lerdeki petrol krizinden beri dünya çapında ilgi genellikle teknoloji desteğiyle yeni kullanılabilir enerji kaynakları olan biyokütle, jeotermal, güneş enerjisi, rüzgar ve su enerjisi bulmaya odaklanmıştır. Enerji krizlerinin olumsuz etkileri, diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye'yi de ulaşılabilir ve bol bulunan yenilenebilir enerji kaynakları aramaya yöneltmiştir. Türkiye özelinde, sahip olunan coğrafi ve iklimsel avantajlar nedeniyle biyokütle enerji kaynakları devamlı kaynak olması bakımından yenilenebilir enerji kaynakları içinde ön plana çıkmaktadır.

Biyokütle, dünyada hayatın başlamasından itibaren doğal olarak gerçekleşen güneş enerjisinin bitkisel organik maddeye depolanmış halinden ibarettir. Kimyasal enerji kaynağı olarak da bilinen biyokütle enerji kaynakları, temel olarak üç kategori altında toplanmaktadır: odunsu, odunsu olmayan ve hayvansal atıklar. Bitki yetiştirilmesi, güneş var olduğu müddetçe süreceği için biyokütle tükenmez bir enerji kaynağıdır. Biyokütle; tükenmez bir kaynak olması, her

Stratejik açıdan çok önemli bir coğrafyada bulunmamıza rağmen, stratejik gelişmenin vazgeçilmezi enerji kaynağı bakımından, maalesef, yetersiz durumdayız.

özellikle kırsal alanlar için sosyoekonomik gelişmelere yardımcı olması nedeniyle uygun ve önemli bir enerji kaynağı olarak görülmektedir

Biyokütleyle örnek olarak bölgemizde de bol bulunan orman ve diğer ağaçları, mısır ve buğday gibi tarımsal ürün atıkları, her türlü otları,

sucul bitki ve yosunları, evlerden atılan meyve ve sebze atığı gibi tüm organik çöpleri, hayvan dışkıları, gübre ve sanayi atıklarını saymak mümkündür. Biyokütle ya Türkiye'de olduğu gibi doğrudan yakılmakta ya da çeşitli süreçlerde (havasız çürütme, piroliz, fermantasyon, gazlaştırma, hidroliz, biyofotoliz, esterleşme reaksiyonu) biyokütlenin yakıt kalitesi artırılıp alternatif biyoyakıtlar olan biyogaz, çöpgazı, biyodizel, biyoetanol, sentetik yağ gibi kullanımı kolay enerji kaynakları üretilmektedir.

Biyokütle enerjisi yenilenebilir enerji kaynakları arasında potansiyel büyüklüğü ve çeşitli üstünlükleri ile öne çıkmaktadır. Biyokütle enerjisi, doğal iklim koşullarına çok bağlı olmayan, sürekli ve temiz bir yenilenebilir enerji çeşididir. Biyokütle enerji kaynaklarının yaşam döngüsü analizlerine bakıldığında CO2 salınımı nötrdür. Biyokütle enerji kaynakları, çevreye olumsuz etkisi çok az olan çevre dostu bir enerjidir. İklim değişikliğini olumlu etkileyen, arz-talep güvenliği sağlayan, kırsal kalkınmaya destek olan, tarımsal ve kırsal bölgelerde kazanç ve istihdam sağlayan, atık yönetimini destekleyen ulusal kaynakların kullanımı biyokütlenin başlıca avantajlarıdır. Gelecekte biyokütle, Türkiye'nin enerji yol haritasında yeşil bir alternatif olarak yerini alacaktır. Küresel piyasalarda halen artan enerji darboğazı ve fiyat istikrarsızlığına karşı öz kaynaklarımızdan biri olan biyokütle enerji kaynaklarımızı kontrol altına almak ve ekonomik olarak değerlendirmek, hem dış ticaret dengemize olumlu etki sağlayacak hem de ekonomik ve sosyal gelişmemize destek olacak önemli bir kaynaktır. Ülkemiz için ise biyokütle, maliyeti en düşük enerji kaynağı olmaya devam etmektedir.

BIYOKÜTLENİN ENERJİ KAYNAĞI OLARAK ÖNEMİ

Biyokütle enerjisi, Türkiye'de klasik yöntemle dayanılarak daha çok ticari olmayan yakıt biçiminde kullanılmakta ve yerli enerji üretiminin dörtte birini karşılamaktadır. Ticari olmayan klasik biyokütle enerji üretiminin giderek azaltılması ve modern biyokütle enerji üretimine dönüştürülmesi önem taşımaktadır.

Biyokütle, bir yenilenebilir enerji olarak Türkiye'de büyük bir potansiyele sahiptir. Türkiye'nin biyokütle kaynakları tarım, orman, organik şehir atıkları, hayvansal atıklardan oluşmaktadır. Bir tarım ülkesi olan Türkiye, tarımsal atıkların ve ürün atıklarının bol kaynaklarına sahiptir. Türkiye, ürün atıklarından hesaplanan toplam enerji potansiyelinde 9,5 milyon ton petrol eş deeriyle (Mtoe) ciddi bir potansiyele sahiptir. Türkiye'de hububat bitkilerinin katı atık miktarı 39,2-52,3 milyon ton, mısır atıkları 3,8-4,8 milyon ton, şeker pancarı 1,3-1,5 milyon ton ve pamuk 522-617 bin ton olarak tahmin edilmektedir. Türkiye'deki toplam tarımsal katı atık miktarı 40-53 milyon ton olup bunun yıllık enerji eş deeri 50-65 milyon ton petroldür. Bu potansiyel çeşitli biçimlerde işlenerek biyokütle yakıt olarak kullanılabilir. Ayrıca, yağlı tohum bitkileri ve zeytinlik atıkları da önemli biyokütle ham maddeleridir. Tarımsal atıkların potansiyeli biyokütleden enerji üretimini daha verimli ve kaliteli hale getirir.

Türkiye 23,07 milyon hektar tarımsal ekilebilir arazi ile zengin tarımsal potansiyele sahiptir. 18,11 milyon hektarı ekilidir ve kalan kısım nadasa aittir. Türkiye'nin var olan bu yüksek tarım potansiyeli biyokütleden enerji üretimini gerekli kılmaktadır. Ayrıca enerji pazarındaki küresel değişiklikler biyoenerji ve yenilenebilir enerji için yeni şanslar ortaya çıkarmıştır. Yenilenebilir enerji, enerji talebi arttıkça ve fosil yakıtlar azaldıkça temiz bir yol haline gelip büyümeye devam edecektir.

Dünya'nın biyokütle üretimi ortalama 985 milyon ton/yıldır. Biyokütle % 26,23 oranında birincil enerji tüketimi olarak kullanılır. Farklı dünya ülkelerinin biyokütle tüket-

imi arasındaki bu dalgalanma çok büyük ve önemlidir. Kırsal popülasyonu gelişmiş ülkelerin ve küçük kentsel popülasyonlarında biyokütle sıklıkla kullanılabilir tek enerji kaynağı olup temel ihtiyaçlar (ısınma, yemek vb.) için kullanılır.

Bazı AB ülkelerinde biyokütlenin enerji tüketimindeki payı %10-16 arasındadır. ABD'nin genel tarım politikası reformu bitkisel üretim, atıl alanları ve nadas alanlarının yenilenebilir enerji kaynakları üretimi yönünden değerlendirilmesini desteklemektedir. Atıl alanların ve nadas alanlarının münavebeli olarak ülkemiz koşullarında da desteklenmesi enerji bitkisi tarımına büyük destek oluşturabilir.

BIYOKÜTLE TEKNOLOJİ SEÇENEKLERİ

Biyokütle doğal olarak yakılıp enerjisinden faydalanılabileceği gibi, teknolojik yöntemlerle türetilmiş yakıt elde edilmesinde de kullanılan değerli bir ham maddedir. Endüstriyel yakma tesisleri çok farklı tipteki biyokütleyi yakabilir. En basit yakma teknolojisi, biyokütleyi yakma odalarında yakabilen fırınlardır. Bu tür projelerin seçimi için herhangi bir biyokütle yakma sisteminin öncelikle kararlı bir yakıt karakteristiğine sahip olması gerekir.

Gazifikasyon ve piroliz termal işlemlerinde biyokütleden türetilmiş gaz ve sıvı yakıtlar üretilebilmektedir. Bölgemizde de biyokütle ısınma amaçlı ve endüstriyel proseslerde enerji elde edip kullanma amaçlı kullanılmaktadır. Tavuk yetiştiriciliği ve gıda endüstrisi biyokütlenin en fazla tüketimi yapılan alanlardır.

Sakarya da bitkisel, hayvansal üretimin konsantrasyonunda yapıldığı ve tarımsal sanayinin ağırlıklı olduğu şehirlerimizden birisidir. Üretim ve işleme tesislerinde hem bitkisel ve hem de hayvansal atık ve artık oluşmaktadır. Üretim yan ürünü olarak ortaya çıkan atıklardan fındıkkağıdı hariç yeterince faydalanılmamaktadır. Oysa her türlü atığın işlenerek, diğer atık ve artıklarla kombine edilerek biyo kütle yakıtı haline getirilmesi mümkün ve gereklidir.

ORGANİK ATIKTAN BİYOYAKIT NASIL ÜRETİLİR?

Her türlü atık ve artığın enerjisinden faydalanılabilecek için yakılabilir bir ürün elde etmeye yönelik yapılan işlemlerden birisi yoğunluğu, yakılabilirliği ve kalori değerini yükseltmeye yönelik yapılan ürün pelletleştirmedir. Pellet; her türlü hayvansal atık, tarımsal ürün artığı, odun, odun artığı ve ormansal atıkların öğütüldükten sonra kurutulup yüksek basınçla preslenerek sıkıştırılması suretiyle yoğunluğu artırılarak enerji elde etmek için kullanılan küçük parçacıklardır. Genellikle 6-10 mm çapında 20-30 mm uzunluğundaki küçük parçalar halindedir. Pelletin başlıca özellikleri de %100 doğal olması ve hiçbir kimyasal madde içermemesi, kalori değerinin 4500 kcal/kg olması, kimyasal madde içermediğinden çevre kirliliğine sebep olmamasıdır. Ayrıca ısıtma sistemi olarak kullanılan katı yakıt içeren soba, şömine, kalorifer kazanları, pellet sobaları gibi sistemlerde kullanılıp yanma süresi de oduna göre daha uzun olmasıdır. Pellet enerji verimi yüksek ve fiyatı düşük, çevreci bir yakıttır. Bitkisel ve hayvansal artıklardan üretilmesi sebebiyle yenilenebilir bir enerji kaynağıdır. Örneğin kümes atıkları pellet haline getirilip elde edildikleri kümesin ısıtılmasında kullanılırsa kendi kendine yeterli, sürdürülebilir, atıksız tavuk üretimi sağlanmış olur. Ayrıca kömür gibi zehirlenme tehlikesi de yoktur.

TÜRKİYE İLE BOSNA HERSEK ARASINDA TİCARİ FAALİYETLERİN GELİŞTİRİLMESİ STB'DE ELE ALINDI.

Bosna-Hersek ile İlişkileri Geliştirme Merkezi (BİGMEV) Bursa Temsilcisi Samir Vildiç, BİGMEV Finans Direktörü Tuğrul Avcı ve BİGMEV Ankara Temsilcisi Cenita Özgüner, Sakarya Ticaret Borsası'na ziyaret ederek, Bosna Hersek'e yapılacak yatırımlara ilişkin bilgiler verdi.

Bosna Hersek'te iş kurmak kolay

STB ziyaretinde Süpürge Borsası, hizmet binası ve Özel Gıda Kontrol Laboratuvarı'nı gezerek, yetkililerden bilgi alan BİGMEV Bursa Temsilcisi Samir Vildiç, Finans Direktörü Tuğrul Avcı ve Ankara Temsilcisi Cenita Özgüner, daha sonra Sakarya Ticaret Borsası Yönetimi ve Meclis üyelerine Bosna-Hersek ile İlişkileri Geliştirme Merkezinin çalışmaları hakkında bilgi vererek, slayt gösterisi eşliğinde Bosna Hersek'in iş fırsatlarını tanıttı. Bosna Hersek'te iş kurmanın kolay olduğunu ifade eden BİGMEV temsilcileri, gümrük vergileri ve vizenin olmadığını söyledi.

METE: "Sel felaketinden dolayı üzüntümüz derindedir"

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete; tarihte zorlu mücadeleler yaşamış Bosna Hersek yeniden doğuyor derken Mayıs ayında yüzyılın en büyük sel felaketini yaşamaları bizleri son derece derin üzüntülere boğmuştur. Bosna halkı ile her zaman derin bağları bulunan ülkemiz bu zorlu mücadelede her zaman Bosna Hersek'in yanında olacaktır. Bu vesile ile sel felaketinde yaşamını yitiren Bosnalı vatandaşlarımıza Allahtan rahmet diliyor yaralarının bir an önce el birliği ile sarılacağına canı gönülden inanıyorum dedi. Cevdet Mete toplantıda yaptığı konuşmada Borsamız bu gün 850 üyesi ve 7 meslek grubu ile ülkemizin en büyük borsalarından

birdir. Kurulduğu günden bu güne kadar üyelerimizin ve ilimizin menfaatlerinin genişletilmesi doğrultusunda önemli projelere imza attık. Uluslararası Akreditasyon belgesine sahip olan ilk özel gıda kontrol laboratuvarını ve Canlı Hayvan ticaretinin kayıt altına alınmasına yönelik Canlı Hayvan Park Pazar Yeri, Canlı Hayvan Borsasını Sakarya'ya kazandırdık dedi.

Özel Gıda Kontrol Laboratuvarı ile Canlı Hayvan Ticaretinin kayıt altına alınması projesi

Cevdet Mete Sakarya ilinin çeşitli iklim şartları, uygun arazi varlığı, kara ve demir yolları ağına dâhil oluşu ile sanayi kuruluşlarını kendine çezp ettiğini belirterek. İş adamlarımızın buradaki potansiyeli görerek yatırımlarını ilimize kaydırmaları ilimiz için önemli katma değer yaratacağını ifade etti. Mete Bosna Hersek ve Türkiye'nin tarihten gelen dostluğunun her geçen gün iki ülke arasında yatırım ve işbirliklerinin artmasına neden olduğunu belirterek bu toplantının iki ülke arasında işbirliği köprüsü kurulmasına vesile olması en büyük arzumuzdur" dedi.

PULAT: Bosna'daki sel felaketinin acılarını paylaştı "Bosna Hersek'te yaşanan, yüzyılın en büyük sel felaketinde yaşamını kaybeden Bosnalı kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyor, yaralarının bir an önce sarılmasını temenni ediyorum" diyerek konuşmasına başlayan Sakarya Ticaret Borsası Meclis Başkanı Recep Pulat, Borsamız üyelerimizin uluslararası ticaret faaliyetlerine aktif katılımlarını sağlamak ve hizmet kalitesini yükseltmek için ufkun ötesini görerek çalışmalarına hız vermektedir. Üyelerimizin hitap ettiği tarım ve zirai ürünler sektöründe karşılıklı tecrübe ve bilgi alışverişinin yapılacağı bu toplantıda önemli kazanımlar elde edileceği inancındayım. Bu toplantının bir başlangıç olduğunu düşünerek hayırlara vesile olmasını temenni, ediyorum" dedi.

SAKARYA TİCARET BORSASI BÜTÇE YEMEĞİNDE BİR ARAYA GELDİ.

28 Şubat Cuma akşamı Green Blue Restaurant'ta yapılan bütçe yemeğine Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu, Meclis, Borsa ve Laboratuvar Personeli eşleriyle katıldı.

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete, yemekle ilgili yaptığı açıklamada bir kurumun yönetiminin başarıya ulaşması için personeli ile birlik içinde çalışmasının önemli olduğuna değindi. Cevdet Mete: "Sakarya Ticaret Borsası olarak personelimizden ve üyelerimizden aldığımız güçle yoğun bir yılı geride bıraktık. Birlik ve beraberliğimizin artmasına yönelik olarak

düzenlediğimiz bütçe yemeğinde "Sakarya Ticaret Borsası Ailesi" olarak bir araya gelmenin mutluluğunu yaşıyorum. Ticaret Borsası'nın çalışmalarında emeği geçen üst yönetim kadromuza ve personelimize teşekkür ediyorum." dedi.

Cevdet Mete, 2014 yılı içinde yoğun bir çalışma dönemine girildiğini belirtti ve "Bu konuda meclisimizden ve personelimizden aldığımız güçle her türlü zorluğun üstesinden gelerek birlik ve beraberlik ruhu içinde yeni başarılarımıza imza atılacağına inancım tamdır." dedi.

Yemek, eğlenceli hoşsohbet ile geç saatlere kadar devam etti.

YOİKK DIŞ TİCARET VE ÇALIŞMA GRUBU TOPLANTISINA YÖNETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI AHMET ERKAN KATILDI.

Yatırım ortamını iyileştirilmesi Koordinasyon Kurulu (YOİKK) çalışmaları kapsamında TOBB faaliyetlerinin etkin olarak yürütülmesi amacıyla oluşturulan TOBB /YOİKK Çalışma Grupları Dış Ticaret ve Çalışma Grubu Toplantısına Sakarya Ticaret Borsası'na temsilen Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ahmet Erkan katıldı. Toplantıda 2013-2014 eylem planı mevcut durumları gözden geçirilerek ve yeni dönem eylem planları üzerinde duruldu.

Yönetim kurulu Başkan Yardımcısı Ahmet Erkan toplantı ile ilgili yaptığı açıklamada; Türkiye'deki yatırımlarla

ilgili düzenlemeleri yatırımcı dostu hale getirmek, yatırım ortamının rekabet gücünü artıracak gerekli düzenlemeleri tespit ederek politika önerileri geliştirmek, yatırımcıların karşılaştığı idari engellere çözüm üretmek amacıyla taşıyan Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) platformu kapsamında 2014-2015 dönemi eylem planı çalışmalarında oldukça önemli kararların alındığını belirtti Ahmet Erkan 5 çalışma grubunun eş zamanlı toplantıları kapsamında özel sektör eylem önerileri değerlendirilerek, taslak eylem önerileri oluşturulduğunu ifade etti.

STB 1. MESLEK GRUBU HEYETİ, EDİRNE HAYVAN BORSASI'NI ZİYARET ETTİ.

Sakarya Ticaret Borsası 1. Meslek Komitesi Üyeleri, 11.04.2014 tarihinde Edirne Ticaret Borsası tarafından hizmet veren Edirne Hayvan Borsası'nı ziyaret etti.

Ziyaret Yönetim Kurulu Üyesi Levent Ali Kopal; Meclis Üyesi Cevdet Çakır, Kenan Akcan; Komite Üyeleri Mehmet Adıgüzel, Zübeyir Bozkır, İmran Kartal, Gürsel Baltacı, Tahsin Cengiz; Veteriner Hekim Cenk Kahraman, İsrail Doğan; personel Oğuz Bilgin tarafından gerçekleştirildi.

Sakarya Ticaret Borsası 1. Meslek Komitesi Heyeti, Edirne Ticaret Borsası tarafından işletilen Hayvan Borsası'nı inceleyerek iki ilin hayvan borsasında yapılan uygulamaları kıyaslama fırsatı buldu ve yetkililerden bilgi aldı. Heyet, hayvan borsası ihalesine katılarak ihalenin iş akışını ve ihalede uygulanan usul ve kuralları daha yakından görme fırsatı buldu.

Yönetim Kurulu Üyesi Levent Ali Kopal, ziyaret ile ilgili açıklamasında; "Sakarya Ticaret Borsası tarafından en kısa zamanda hayata geçirilecek olan "Hayvan Borsası Müzayede Satış Sistemi"nde nasıl bir yol izlememiz gerektiği konusunda fikir edindik ve uygulamayı yerinde görme fırsatı bulduk. Gördüğümüz faaliyetler kapsamında Yönetim Kurulumuzla müzakerelerde bulunarak hayvan borsasının en kısa zamanda faaliyete geçirilmesi yönündeki planlama sürecimizi hızlandıracaktır." dedi.

Levent Ali Kopal: "Sakarya'da mevcut hayvan kapasitesinin kayıt altına alınması ve kaçak hayvan satışlarının önlenmesi, üreticilerin satılan malının

değerini bilerek ticaretlerini gerçekleştirmeleri, hayvan hastalıklarının kontrol altına alınması büyük önem arz etmektedir. Bu konuda ihale satış sisteminin sağlayacağı faydaların anlatılması hususunda gerek tanıtım gerekse basın ile iş birliği yaparak hizmetten daha geniş bir kitlenin faydalanmasını sağlayacak bir dizi faaliyetlerde bulunacağız. Ancak bu şekilde kaynağın daha verimli kullanılmasını sağlayabiliriz." dedi.

STB TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ 70. MALİ GENEL KURULU'NA KATILDI.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği 70. Mali Genel Kurulu'nu gerçekleştirdi. Soma 'da yaşanan felaket için yapılan saygı duruşuyla başlayan Genel Kurul'da konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, özel sektörün gelecekte umutlu olduğunu ifade ederken, yeni bir büyüme modeli ve yeni yapısal reformlara ihtiyaç olduğunu söyledi. Hisarcıklıoğlu'nun ev sahipliğinde TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nde (ETÜ) gerçekleştirilen TOBB 70. Genel Kurulu'na Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, MHP Genel Başkan Yardımcısı Emin Haluk Ayhan, bakanlar, delegeler

ve çok sayıda basın mensubu katıldı. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun başkanlığında TOBB Yönetim Kurulu, Konseyler, oda, borsa başkanları ve delegeler Anıtkabir'i ziyaret ederek Ata'nın huzurunda saygı duruşunda bulundular. Genel Kurul'a Sakarya Ticaret Borsası'nı temsilen Meclis Başkanı Recep Pulat, Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete, Yönetim Kurulu üyeleri Nihat Özdemir, Mustafa Çoroğlu, Levent Ali Kopal, Nihat Yılmaz, Meclis Üyeleri Vedat Arslan, Cevdet Çakır, Aydın Çelikkaslan ve Genel Sekreter Yasemin Arkan katıldı.

STB'DE KURUMSALLAŞMA EĞİTİMLERİ DEVAM EDİYOR

Sakarya Ticaret Borsası'nın kurumsal kapasitesinin artırılmasına yönelik çalışmalarına devam ediyor. 6-7-8 Mayıs tarihlerinde kurumsallaşma sürecinde önemli bir yol kateden Sakarya Ticaret Borsası personeline, çalışmalarını uygulayabilir ve sürdürülebilir kılmak için Dr. Yüksel Vardar tarafından eğitim verildi. Eğitimin birinci gününde borsada uygulamaya başlanan "İnsan Kaynakları Çalışan Performans Sistemi" hakkında bilgiler verilerle çalışanlara performans yönetiminin önemi anlatıldı.

Eğitimin ikinci ve üçüncü gününde borsanın araştırma ve geliştirme kapasitesinin artırılmasına yönelik ARGE birimi personeline "Araştırma Yöntemleri ve İstatistik Veriler Eğitimi" verilerek veri analizi ve rapor hazırlama konularında personelin yetkinliklerinin geliştirilmesine katkı sağlandı.

Eğitimler sonunda Dr. Yüksel Vardar, Yönetim Kurulu

Başkanı Cevdet Mete ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile bir araya gelerek iş planı doğrultusunda yapılan faaliyetler ve eğitimler hakkında Yönetim Kuruluna bilgi verdi. Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete, Sakarya Ticaret Borsası'nda güçlü kurumsal kapasite hedeflediklerini belirtti. Güçlü kurumsal yapıların ancak sağlıklı organizasyonel yapının üzerine inşa edileceğini, bu yapıyı düzgün kuramayan kurumların sağlam bir temeli olmayan binalara benzediğini ifade etti. Cevdet Mete, "Sağlam temeller üzerine kurulmuş bir insan kaynağının etkin ve verimli bir biçimde yönetilmesi, borsamızın performansını doğrudan etkileyecektir. Bu amaçla insana yatırım yapıyor, profesyonel kadromuzdan en yüksek faydayı sağlayacak sistemlere ve eğitimlere önem veriyoruz." dedi.

TÜRKİYE'NİN YUMURTA SEKTÖRÜNDEKİ YERİ

Dünya yumurta üretiminde 10. ve ihracatında 2. sırada yer alan Türkiye, gözünü dünya liderliğine dikti.

Dünya yumurta üretiminde 10. ve ihracatında 2. sırada yer alan Türkiye, gözünü dünya liderliğine dikti. Türkiye, 2013 yılında 17 milyar 400 milyon yumurta üretimiyle dünya sıralamasında 10. sırada yer alırken, 406 milyon 711 bin dolarlık yumurta ihracatıyla Hollanda'dan sonra zirvenin ortağı oldu. Türkiye, önümüzdeki süreçte yumurta ihracatında dünya liderliğini hedefliyor.

Türkiye Yumurta Üretimi	
2002	7 Milyar 809 milyon adet
2003	9 Milyar 192 milyon adet
2004	7 Milyar 819 milyon adet
2005	8 Milyar 397 milyon adet
2006	8 Milyar 401 milyon adet
2007	10 Milyar 515 milyon adet
2008	11 Milyar 258 milyon adet
2009	11 Milyar 920 milyon adet
2010	12 Milyar 737 milyon adet
2011	13 Milyar 980 milyon adet
2012	15 Milyar 677 milyon adet
2013	17 Milyar 400 milyon adet

*Dünya sıralamasında 10.sırada yer alıyor.

Yumurta İhracatında Türkiye'nin Hedefi Dünya Liderliği

Yumurta Fiyatları/ Mart 2014				Tarih: 24.03.2014 / 30.03.2014			
Başmakçı Koop.Yumurta Fiyatları		Yumbir Yumurta Fiyatları		Kaytaş Yumurta Fiyatları		Yumurta İhracat Satış Fiyatları	
Duble	0,200	Duble	0.200	Duble	0.218	Large (24 kg/Box)	26.5\$
Eski Ana	0.195	Eski Ana	0.195	Eski Ana	0.216	Medium (23 kg/BOX)	25.5\$
Yeni Ana	0.185	Yeni Ana	0.190	Yeni Ana	0.208	Small (22 kg/BOX)	24.5\$
Yarka	0.175	Yarka	0.180	Yarka	0.198	Small (21 kg/BOX)	23.5\$
Piliç	0.160	Piliç	0.170	Piliç	0.181		
Kılavuz	0.145	Kılavuz	0.145	Kılavuz	0.160		

Türkiye, 2013 yılında 17 milyar 400 milyon yumurta üretimiyle dünya sıralamasında 10. sırada yer alırken, 406 milyon 711 bin dolarlık yumurta ihracatıyla Hollanda'dan sonra zirvenin ortağı oldu. Türkiye, önümüzdeki süreçte yumurta ihracatında dünya liderliğini hedefliyor.

1. YUMURTA KİMYASI

Yumurta, yumurtanın kimyasal yapısı, yumurta oluşumu ve yumurta verimini etkileyen faktörler ile yumurtlama siklusuna müdahale ederek yumurta verimini artırma da etkili faktörler:

1.1. Yumurta ve Yumurtanın Yapısı

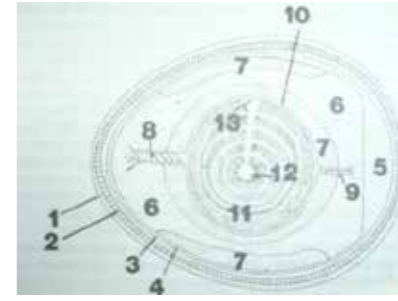
Yumurta doğal yapısı içerisinde hile karıştırılmayan, "korunmuş" bir maddedir. Diğer kanatlılardan elde edilen yumurtalar da benzer özelliklere sahip olmasına rağmen, tavuk yumurtasının fazlalığı ve tüketim alışkanlıkları dikkate alındığında; Gallus domesticus türünden döllü veya dölsüz elde edilen üreme materyali yumurtanın tanımına uymaktadır. Tavuk yumurtası, bugün insan beslenmesinde kullanılan en önemli hayvansal gıdalardan biridir. Yumurtanın önemi, hemen hemen bütün besin maddelerini yoğun bir şekilde içermesinden kaynaklanır. Çünkü doğa; yumurtayı, kendisinden gelişecek bir civciv embriyosunun gereksinim duyduğu bütün besin maddeleriyle donatmıştır. Çizelge 2.1'de tavuk yumurtasının uluslararası standartlara göre fiziksel özellikleri sunulmuştur.

Çizelge 2.1: Uluslararası Standartlara Göre Tavuk Yumurtasının Fiziksel Özellikleri	
Ağırlık	58.0 gram
Hacim	53.0 ml
Özgül Ağırlık	1.09
Uzun Çevre	15.7 cm
Kısa Çevre	13.5 cm
Şekil İndeksi	74
Yüzey Alanı	68.0 cm ²

Yumurtanın insan beslenmesinde önemli bir yeri vardır. Biyolojik değeri ve büyümeyi teşvik edici maddeler içermesi nedeniyle her yaştaki insanın beslenmesinde, bebek ve çocukların ise birçok temel besin maddesini almasında önemlidir. Yumurtanın kimyasal bileşimi; hayvanın yaşı, ırkı ve karma yem içeriğine bağlı olarak değişmektedir. Tavuk yumurtasının kimyasal bileşimi Çizelge 2.2'de sunulmuştur

Çizelge 2.2: 60 Gram Ağırlığındaki Tavuk Yumurtasının Kimyasal Bileşimi				
Besin Madde İçeriği (%)	Kabuklu Yumurta	Kabuksuz Yumurta	Yumurta Sarısı	Yumurta Akı
Su	65.6	73.6	48.7	87.8
Protein	12.1	12.8	16.8	10.6
Yağ	105	11.8	32.6	-
Karbonhidrat	0.9	0.9	1.0	1.0
Kül	10.9	0.8	1.0	0.6
Toplam	100.0	100.0	100.0	100.0

Normal standartlardaki bir yumurta dıştan içe doğru sırasıyla; yumurta kabuğu, kabuk altı zarları, hava kesesi, yumurta akı, vitellin zarı ve yumurta sarısı gibi bölümlerden meydana gelmektedir. Yumurtayı meydana getiren kısımlar, Şekil 2.1 ve Çizelge 2.3'de sunulmuştur.

Çizelge 2.3: Yumurtanın Bölümleri
1)Kutikula 2)Yumurta Kabuğu 3)Yumurta Kabuğu Dış Zarı 4)Yumurta Kabuğu İç Zarı 5)Hava Kamerası 6)Yoğun Yumurta Akı Katmanı 7)Az Yoğun Yumurta Akı Katmanı 8)Kalın Şalaz 9)İnce Şalaz 10) Vitellin Membran 11)Yumurta Sarısı Katmanı 12)Beyaz Kısım 13)Blastodisk

Şekil 2.1: Yumurtanın Yapısı (Aksoy, 1999)		
Bölümler	Ağırlık (g)	%
Kabuk ve Kabuk Altı Zarları	64	11
Yumurta Akı	329	57
Yumurta Sarısı	18.7	32
Toplam	58.0	100

2.2. Yumurtanın Oluşumu

Memeli hayvanlarda sağda ve solda iki tane ovarium (yumurtalık) olmasına karşılık kanatlılarda, yalnız sol tarafta bir tane aktif ovarium vardır. Tavuklarda dişi üreme sistemi, yumurtalık ve yumurta kanalından oluşmaktadır. Yumurtalık, 2000-4000 yumurta hücrelerini taşıyan bir üzüm salkımına benzer. Bu organ cinsel olgunluğa erişene dek piliçlerde ışık, yem ve kalıtsal faktörlerin etkisiyle gelişir. Yumurta kanalı yaklaşık olarak 75 cm uzunluğundadır.

Yapısal olarak bezli hücrelerden oluşan yumurta kanalı, her birinin görevi farklı olan beş kısımdan oluşur.

Bunlar: Infundibulum, Magnum, Isthmus, Uterus ve Vagina olarak adlandırılır (Şekil2.2; Çizelge 2.4).

Çizelge 2.4: Tavuklarda Üreme Organının Kısımları			
Kısımlar	Uzunluk (cm)	Yumurtanın Sentezlenen Kısım	Yumurtanın Kalış Süresi (saat)
Yumurtalık	-	Yumurta ve Blastodisk	
Infundibulum	9	-	¼
Magnum	33	Yumurta Akının %45'i	3
Isthmus	10	Yumurta Akının %10'u ve Kabuk Zarları	1,1/4
Uterus	10	Yumurta Akının %45'i, Kabuk ve Kütikül	20
Vagina	12	-	-
Toplam	74	-	24,1/2

Kanatlılarda ve diğer omurgalı canlılarda üreme sistemi ve yumurta üretimi, hipofiz bezinin kontrolindedir. Çevreden gelen ışık, gözlerdeki sinir uçları yoluyla beyindeki hipotalamusu etkiler. Buradan salgılanan hormon salgılama faktörleri, hipofiz bezi ön lobuna etki ederek gonadotropinlerin salgılanmasını sağlamaktadır. Hipofizin ön lobundan folikülleri uyaran hormon (FSH), korpus luteumun gelişmesini uyaran hormon Luteinizan hormon (LH), somatotropik hormon (STH), adrenokortikotropik

hormon (ACTH) gibi hormonlar salgılanır. Özellikle FSH ve LH yumurtlama ile doğrudan ilgilidir. Yumurtalıkta folikül tamamen olgunlaşınca hipofizden LH salgılanır. Bunun üzerine olgunlaşmış folikül ovulasyona uğrar. Folikülün ovulasyonundan sonra yumurtalıkta progesteron hormonu salgılanır. Bu hormon, LH salınımını inhibe eder. Böylece yumurta kanalında bulunan yumurta yumurtlanmadan yeni bir ovumun infundubulumuna düşmesi, hormonal mekanizmayla önlenmiş olur. Nörohormonal mekanizmanın yumurtlama faaliyetini etkilemesi bununla kalmaz; ayrıca östrojen hormonu yumurta kanalı ve ikincil cinsiyet ıralarının gelişimi üzerine etkilidir. Hipotalamusta salgılanan oksitosin hormonu, uterus ve vagina kasları üzerine etki gösterir ve ovipozisyonu gerçekleştirir. Ayrıca hipofizin ön lobundan salgılanan prolaktin hormonu LH ve FSH hormonlarının salgısını durdurur ve tavuklarda "gurk" olma olarak bilinen fizyolojik bir duruma neden olur. Hipofiz bezinden prolaktin hormonu salgılanması, kanatlı hayvanlarda üreme-yumurtlama döngüsüyle yakından ilgilidir. Yumurtlama periyodunun başında, yumurta veriminin yüksek olduğu dönemde, kanda prolaktin düzeyi oldukça düşüktür; ancak yumurta veriminin oldukça düşük olduğu yumurtlama döneminin sonunda ve yumurta veriminin durduğu gurk döneminde, prolaktin hormonunun kandaki düzeyi artmaktadır. Kanda yüksek prolaktin konsantrasyonunun yumurta üretiminin düşmesine yol açtığı ve hayvanlarda gurk olma olarak bilinen fizyolojik değişime neden olduğu bilinmektedir. Prolaktin hormonu, hypothalamo-hypophysialgonadal

ekseninin tüm basamaklarında rol oynamaktadır. Kanda prolaktin düzeyinin artması, yumurtacı tavuk ve hindilerde yumurta üretiminin azalmasına neden olarak yumurtlama performansı üzerinde olumsuz etki göstermektedir. Gurk olma periyodunda, kanatlıların kanında prolaktin konsantrasyonundaki artışın Lüteinizian hormon (LH) sekresyonunda azalmaya ve bu nedenle de gonadlarda işlevsel gerilemeye neden olduğu bildirilmektedir. Kanatlı hayvanlarda gurk olma, kanda prolaktin hormonu düzeyindeki bir artışla başlatılmaktadır.

2.3. Yumurta Verimini Etkileyen Faktörler

Modern tavukçuluk sektöründe kullanılan ticari hibritler, 20-22 haftalıkken yumurtlamaya başlamakta ve yumurta verimi yaklaşık olarak 52-60 hafta (12-14 ay) devam etmektedir. Günümüzde kullanılan ticari hibritlerin yıllık yumurta verimi, yaklaşık olarak 290-320 adettir. Hibritler, 28-30 haftalıkken verim düzeylerinin pik (%94-96) verim noktasına ulaşmaktadır. Pik verim noktasından sonra tavukların yumurta verimi giderek azalan bir trende girmekte, yumurtlama sıklığı azalmakta ve 75-77 hafta sonrası yumurta verimi %65'in altına düşmektedir. Yumurta tavuklarında verimi etkileyen en önemli faktörler; kullanılan hibrit materyali, kuluçkalık yumurta ve günlük civciv ağırlığı, büyütme döneminde uygulanan ibik, tırnak ve gaga kesimi gibi uygulamalar, cinsel olgunluk yaşı, canlı ağırlık, %50 verim yaşı, pik verim noktası ve pik verimde kalış süresi, mevcut yemleme durumu, yaş ve mevsim, aydınlatma, ışık ve özellikleri, hastalıklar ve stres olarak sıralanabilir. Yumurta tavuklarında yumurta verimi üzerine etkili olduğu

bilinen hayvanın biyolojik yapısından kaynaklanan ve çevreden kaynaklanan etmenler aşağıda özetlenmiştir. Başarılı ve uzun süreli verim dönemi için bu etmenlerin dikkatle irdelenmesi ve olumsuzlukların önlenmesi gerekir.

2.3.1. Hayvanın Biyolojik Yapısına Bağlı Etmenler

Yumurta verimi öncelikle hayvanın genetik potansiyeli, yaşı, canlı ağırlığı ve fizyolojik dengesine bağlı olarak değişim içindedir.

2.3.1.1. Genetik Yapı

Yumurta tavuklarında yumurta verimini doğrudan etkileyen faktörlerden biri de kullanılan tavuğun genetik yapısıdır. Günümüzde tek bir saf ırka ait tavuk yerine, değişik saf ırkların melezlenmesi sonucu elde edilmiş, heterosizlik gösteren hibritler kullanılmaktadır. Dünya genelinde üretilip pazarlanan ticari hibritlerin sayısı 40-50 arasında değişmekte olup bunlardan 15-20 kadar ticari hibrite ait ebeveyn, Avrupa ve Amerika ülkelerinden ülkemize getirilip çoğaltılmaktadır.

2.3.1.2. Hayvanın Yaşı ve Canlı Ağırlığı

Ticari yumurta tavukçuluğunda yumurta veriminde en yüksek seviyelere ulaşmak için benzer canlı ağırlıkta, aynı yaşta hibritler olması önemlidir. Böylece sürüde üniformite sağlanmış olur. Sürünün üniform bir yapıda olmaması durumunda pik verim düzeyine geç ulaşılır. Pik dönemdeki verim düzeyi ile daha sonraki verim düşük olarak seyredeceğinden toplam yumurta verimi de düşük olacaktır. 75 hafta yaştan sonra sürüde azalan yumurta verimine bağlı olarak hayvanlara zorla tük

dökümü programları uygulanmakta ve hayvanların 2. verim dönemine hızlı bir şekilde geçmeleri sağlanmaktadır. Ancak her ne kadar hayvanlar tekrar yumurta üretimine başlasalar da 2. verim döneminde elde edilen yumurta verimi 1. verim dönemine göre daha azdır. Bu tür uygulamalar, özellikle yarka fiyatlarının yüksek olduğu dönemlerde üreticiler tarafından tercih edilmektedir. Bunun yanı sıra yumurta tavukçuluğunda tavuk yaşlandıkça sadece yumurta verimi azalmakla birlikte yumurta ağırlığı artar; ancak yumurta kalitesi düşer. Tavuklar yaşlandıkça artan yumurta büyüklüğü nedeniyle kabuk incelmektedir. Bu nedenle yaşla birlikte yumurta kalitesindeki en belirgin bozulma, kabuk kalitesinde görülmektedir. Buna bağlı olarak sürüden elde edilen kırık, çatlak yumurta oranı ve kırık çatlakların boyutlarında artışlar olmaktadır. Yumurta kalitesi, yumurta üretiminde önemli bir ölçüt olduğu için sürüden elde edilen yumurtaların standartlara uygun olması gerekmektedir.

2.3.1.3. Hayvanın Fizyolojik-Hormonal Dengesi

Yumurta tavuklarında yumurta oluşumu ve verimi, hayvanın iç ve çevreye ait dış faktörlerin kontrolü altındadır. Özellikle fizyolojik dengenin kurulması ve korunmasında etkin olan endokrin sistem, çok özel önem sahiptir. Yumurta oluşum bahsinde belirtildiği üzere yumurta oluşumu değişik hormonların kontrolü altındadır. Endokrinolojik dengenin herhangi bir şekilde bozulması veya bu dengeye dışarıdan herhangi bir şekilde müdahalede bulunulması, yumurta veriminde olumlu veya olumsuz gelişmelere neden olacaktır. Yumurta verimi üzerine olumsuz etkide

bulunan prolaktin hormonu ve bunun sonucu olarak gür olma fizyolojik durumu hakkında daha önce yumurta oluşumu bahsinde detaylı bilgi sunulmuştur.

2.3.2. Çevreye Bağlı Etmenler

Yumurta tavuklarında yumurta verimini belirleyen ikinci önemli faktör, “çevre faktörleri” başlığı altında incelenmektedir. Besleme, çevre sıcaklığı, aydınlatma-ışık uygulaması, hastalık, sürü yönetimi ve barındırma en önemli çevre faktörleri arasında yer almaktadır.

2.3.2.1. Besleme

Yumurta tavukçuluğunda karlılığın en önemli unsuru, hayvanların dengeli beslenmesidir. Yumurta tavuklarından yüksek düzeyde verim alınabilmesi ve yapılan ticari faaliyetten en yüksek düzeyde kar yapılabilmesi için tavukların yumurtlama devrelerinde gereksinim duydukları besin maddelerini dengeli alabilecek şekilde beslenmeleri gerekmektedir. Yumurta tavuklarının karma yemleri; hayvanın yaşına, vücut ağırlığına, verim düzeyine ve çevre sıcaklığına göre hayvanların besin madde gereksinimleri göz önünde tutularak hazırlanmalıdır. Yüksek verim için besin madde ihtiyacını optimum düzeyde karşılayacak kompozisyonda ve yeterli düzeyde yem tüketimini sağlamak esas olmalıdır. Yumurta tavuğu işletmelerinde yumurta veriminin devamlılığı için piliç büyütmede aşırı yağlanmanın önlenmesi, erken cinsel olgunluğa ulaşmaktan kaçınılması ve değişik yaşlarda canlı ağırlıkta bir örneğin sağlanması önemlidir. Yumurta verim döneminde ise bir örneğin devam ettirilmesi, yağlanmanın kontrol edilmesi, yumurta verim düzeyinin ve diğer performans özelliklerinin optimum düzeyde devam ettirilmesi gerekir. Her işletmede verimi maksimum düzeye çıkaracak yemleme programını etkileyen faktörler aşağıda verilmiştir (Kutlu, 2009).

- Çevre sıcaklığı, nemi, diğer iklimsel ve çevresel faktörler,
- Karma yemin enerji, protein ve diğer besin madde bileşenleri,
- Büyütme dönemlerinde uygulanan hayvan başına yem tüketimi ve ulaşılan canlı ağırlık düzeyleri,
- Genetik farklılıklar, bakım, yönetim ve yetiştirme sistemleri,

- Yumurtlama hızı ve yumurta ağırlığı,
- Stres, aktivite, gaga kesimi yapıp yapılmaması, ölüm ve hastalık durumu,
- Yemlik sistemleri, uygun içme suyunun bulunması ve yerleşim sıklığı.

Civciv, piliç ve tavuk sürülerinin üstün verime ulaşmasında iyi yem kadar temiz suyun da önemli bir etkisi vardır. Hayvanlara verilen suyun içme suyu kalitesinde olması gerekir. Kümes içinde hayvanlar için her zaman temiz içme suyu temin edilmeli ve hayvanların suya kolay bir şekilde ulaşmaları sağlanmalıdır.

2.3.2.2. Çevre Sıcaklığı

Tavuklar sıcakkanlı hayvanlar olmaları nedeniyle optimum çevre sıcaklığı koşullarında yaşarlar. Genel olarak optimal kabul edilen 15-24°C'lik kümes sıcaklığı dışındaki aşırı sıcak veya soğuk çevre sıcaklığı tavukları rahatsız etmekte ve yumurta verimi olumsuz olarak etkilenmektedir. Yumurta tavuklarının genel olarak 13°C'den düşük sıcaklıklarda performanslarında gerileme görülmeye başlanır. Düşük çevre sıcaklığına maruz kalan tavuklar gruplar halinde toplanır ve hareketlerinde azalmalar görülür. Soğuk hava koşullarında yem tüketiminde artışlar olur. Hayvanlar artan yem tüketimi ile biraz daha fazla ısı üretir ve vücut sıcaklıklarını sabit tutmaya çalışır. Sıcaklığın çok düşmesi (-25°C) ölümlere yol açabilmektedir. Ticari yumurta tavukçuluğunda yumurta verimini yaz mevsiminde etkileyen en önemli faktör, yüksek çevre sıcaklığıdır. Sıcaklığın optimal değerlerin üzerine çıkmasıyla hayvanların su tüketimi, solunum hızları ve vücut sıcaklıklarında artışlar olmaktadır. Buna bağlı olarak oksijen miktarı, kan basıncı, kalp atışı, tiroid bezi aktivitesi, kalsiyum düzeyi, yem tüketimi, vücut ağırlığı, yumurta verimi, yumurta ağırlığı, yumurta kabuk kalınlığı, yumurta kabuğu ve yumurta iç kalitesinde düşmeler olmaktadır. Sıcaklık stresi, ticari yumurta tavukçuluğunda verimi etkileyen en önemli faktörlerdendir. Sıcaklık stresine maruz kalan tavuklarda yem tüketimi azalmakta ve bunun bir sonucu olarak tavuklar optimum performansı sağlayacak kadar besin maddesi tüketemediğinden yumurta verimi ve yumurta kabuk kalitesi düşmektedir. Sıcaklık stresinin

sebebi olduğu verime ilişkin ekonomik kayıpları fizyolojik ve metabolik değişimler nedeniyle tamamen ortadan kaldırmak mümkün olmadığına göre, kümeslerde yapısal ve kümes içi yetiştirme teknikleri ve/veya besleme konusunda alınacak önlemler ile bu ekonomik kayıpları en aza indirmek mümkün olabilecektir.

2.3.2.3. Aydınlatma - Işık Etkisi

Aydınlatmanın etkisi yumurta tavuklarında en önemli yetiştirme uygulamalarındandır. Gerek cinsel olgunluk yaşının ayarlanması gerekse yumurta üretiminin devamlılığı açısından aydınlatmanın etkisi vardır. Bu etki hormonal mekanizmanın kontrolü altındadır. Çevreden gelen ışık, gözlerdeki sinir uçları yoluyla hipotalamusu etkilemektedir. Buradan hormon salgılanır. Yumurta tavukçuluğunda yumurta verimindeki sürekliliğin sağlanması için aydınlatma programlarının kümesin bulunduğu bölgeye göre ayarlanması gerekmektedir. Doğal ve yapay ışıklandırmadan oluşan aydınlatma süresinin kümesin bulunduğu enlem derecesine bağlı olarak (ülkemiz için) 15-16 saat olması gerekir.

2.3.2.4. Hastalıklar

Yumurta tavukçuluğunda, yumurta veriminin optimal düzeyde sürdürülebilmesi için sürünün hastalıklardan arı bir durumda olması gerekmektedir. Bunun için büyütme döneminde uygulanan aşılar ve sağlık koruma uygulamaları ile hastalık etmenlerine karşı yeterli bağışıklığın sağlanması bir zorunluluktur. Bu nedenle yumurta tavukçuluğunda arzulanan verimin elde edilebilmesi için bölgeye göre değişimle birlikte; yumurta veriminde düşümlere neden olan, Newcastle, egg drop sendrom, enfeksiyöz bronşit, kronik solunum yolu hastalığı (CRD), tavuk kolerası, salmonella ve diğer bazı paraziter enfeksiyonlar için gerek aşılar gerekse sağlık koruma programları uygulanmalıdır.

2.3.2.5. Sürü Yönetimi ve Barındırma

Yer ve kafes sisteminde, yumurta tavukçuluğunda; altlık kontrolü, gür olma davranışları, yere yumurtlama sorunları için kümes içerisinde gerekli önlemler alınmalıdır. Ayrıca büyütme döneminde uygulanan ibik kesimi, gaga ve tırnak kesimi gibi işlerin zamanında yapılması gerekmektedir. Aksi durumda, yumurta üretim döneminde hayvanlarda

ortaya çıkabilecek kanibalizme bağlı olan yaralanmalar yumurta veriminde düşümlere neden olabilecektir. Ayrıca kümes içerisinde hayvanlarda strese neden olabilecek her türlü uygulama ve davranışlar minimize edilmelidir.

3. Yumurta Kalitesinin Belirlenmesi

Yumurta kalitesi; haftada bir kez olmak üzere 24 saat süre ile bekletilen ve belirtilen güne ait tüm yumurtalar üzerinde yapılmış, elde edilen değerler her gruba ait yumurta kalitesi cetveline kaydedilmiştir. Deneme süresince yumurta kalitesi özellikleri olarak; yumurta şekil indeksi, yumurta ak ağırlığı, yumurta sarı ağırlığı, yumurta kabuk ağırlığı ve yumurta kabuk kalınlığı ölçümleri yapılmıştır. Yumurtaların ağırlıkları hassas terazide belirlendikten sonra kumpas ile eni ve boyu ölçülmüştür. Daha sonra yumurtalar kırılarak yumurta akından ayrılan yumurta sarısı ve yumurta kabuğu ağırlıkları saptanmıştır. Yumurta kabuğu; kabuk zarlarından ayrılarak sivri, orta ve küt kısımlarından alınan kabuk örneklerinin kalınlıkları mikrometre yardımı ile ölçülmüştür. Deneme süresince elde edilen kırık ve çatlak yumurta sayısı, yumurta verimi cetveline ağırlıkları ile kaydedilmiş ve adet olarak hesaplanmıştır. Şekil 3.6'da yumurta kalite tayininden genel görünüm verilmiştir.

KAYNAKLAR:
AKBAŞ Y., ALTAN Ö., KOÇAK Ç., 1995. Tavuk yaşının tavuk yumurtasının iç ve dış kalite özellikleri üzerine etkileri. J. of Veterinary and Animal Science 20:455-466.
AKSOY, T., 1999. Tavuk Yetiştiriciliği, 3. Baskı, Şahin Matbaası, Ankara, S:76:83.
ANONİM, 2008. ATAK-S performans özellikleri. TKB Tavukçuluk Araştırma Ens., ANKARA.

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ SAKARYA EKONOMİK VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR MERKEZİ VE SAKARYA TİCARET BORSASI ARASINDA İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ İMZALANDI.

Sakarya Üniversitesi Sakarya Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi (SESAM) ile Sakarya Ticaret Borsası (STB) arasında işbirliği ve koordinasyonun inşası ve geliştirilmesinde önemli bir adım olan İş Birliği Protokolü 03.06.2014 tarihinde saat 16:30 'da Rektörlük Binasında imzalandı.

İmza Protokolüne Sakarya Üniversitesi Rektörü Muzaffer Elmas, Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete, Meclis Başkanı Recep Pulat, SESAM Müdürü Alev Erkilet ve SESAM ve STB Yetkilileri katıldı.

Bu Protokolü Çok Fazla Önemsiyoruz

Protokolle ilgili açıklamada bulunan Rektör Muzaffer Elmas "Sakarya'da Üniversite Sivil Toplum Örgütlenmesine çok önem veriyoruz. İki köklü kurumun işbirliğinde ortak akıl çerçevesinde imzalanan protokol, Sakarya gelişimine katkı sağlayacaktır. Ürettiği projelerle kapılarını dış dünyaya açan Sakarya Üniversitesi, Sakarya'nın 2023 vizyonuna katkı sağlayacak çalışmalar hedeflemektedir. Sakarya vizyonunun oluşumunda kurumlar arası işbirlikleri büyük önem arz etmektedir. Üniversite olarak amacımız kendi içine kapalı izole yapılar değil başta bulunduğu şehir olmak üzere tüm ülkeye hizmet eden kurumlar inşa etmektir. Bu anlamda bu protokolü çok fazla önemsiyoruz" dedi.

Bu İş Birliği ile İlimiz Adına Güzel Kazanımlar Ortaya Çıkacağından Eminim"

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete "Sakaryalı olarak Sakarya doğası ve stratejik konumu ile özel bir şehir olmasına rağmen zamana ve değişen şartlara göre önceliklerini belirlemede, mevcut siyasi gücünü sosyo-ekonomik güce dönüştürmede yetersiz kalmaktadır. Dünya ölçeğinde bakıldığında bir ülkenin gelişmişliği, o ülkenin Gayri Safi Milli Hasılasından Araştırma Geliştirme Faaliyetlerine

ayrılan pay ile ölçülmektedir. Ülke olarak AR-GE çalışmalarına ayrılan maddi kaynağı artırmak ve bu kaynakları hızla projeye dönüştürmek gerekmektedir. Sakarya Ticaret Borsası bu düşünceden hareketle proje çalışmalarını hızlandırmıştır. İlimizde akademik etkinliklerin yanı sıra sosyal ve kültürel etkinlikleriyle adından sıkça söz ettiren üniversitemizin önemi çok büyüktür. Bu iş birliği ile birlikte ilimiz adına güzel kazanımlar ortaya çıkacağından eminim" dedi.

Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete "Üniversitemiz ile yaptığımız protokolle kazan kazan ilişkisi içinde borsamıza büyük fayda sağlayacağız. Bu protokol ile, araştırma olanakları sağlanması, üyelerimize ve personelimize yönelik hizmet içi eğitimlerin düzenlenmesi, iki kurum arasında ortak yayınlar üretilmesi, ortak akıl komisyonu oluşturulması, bilimsel ve toplumsal amaçlı toplantıların düzenlenmesinde işbirliği yapılması, Sakarya Üniversitesi Bilim ailesinin değerli akademisyenlerinin, Borsamız programlarına görüşleri ve bilimsel çalışmaları ile katkı sağlaması yanında sosyal ilişkilerin de geliştirilmesini kapsıyor. Ayrıca Üniversitemizin akademik çalışma raporları ile bölgesel kalkınmada etkin çalışmalar

üreterek karar alıcılara iletilmesinde beraber girişimler de bulunarak etkin sonuçlar elde etmek bir diğer düşüncemizdir" dedi.

Protokol, SESAM adına Sakarya Üniversitesi Rektörü Muzaffer Elmas ve STB adına Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete tarafından imzalanarak iki kurum için hayırlı olması temennilerinin ardından sona erdi.

BORSAMIZ KALİTE GÖZETİM TETKİKİNDEN BAŞARIYLA GEÇTİ

Sakarya Ticaret Borsası TSE EN ISO 9001 Gözetim Tetkiki 24.04.2014 tarihinde yapıldı.

Sakarya Ticaret Borsası, üyelerine daha iyi hizmet vermek amacıyla başlattığı ISO 9001 2008 Kalite Yönetim Sistemi, Türk Standartları Enstitüsü Sakarya Şube Müdürü Başdenetçi Fahrettin Duran tarafından denetlendi.

TSE Sakarya İl Müdürü Fahrettin Duran tarafından gerçekleştirilen Gözetim Tetkiki Açılış ve Kapanış Toplantıları'nda Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete, Kalite ve Akreditasyondan Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Genç, Genel Sekreter Yasemin Ankan ve Kalite Yönetim

Temsil Zümran Cebeci bulundu.

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete, kalite ve akreditasyonu fazlasıyla önemsediklerini belirterek kalite yönetim sistemlerinin kurumsallaşmada temel yapı taşı olduğunu ifade etti.

Gözetim tetkikinde evrakları, çalışmaları, sistemin işleyişini, hizmet sunumunu, insan kaynakları ile ilgili yeterlilikleri değerlendiren Başdenetçi Fahrettin Duran STB'nin standarda uygun hizmet verdiğini, üyelerine daha iyi hizmet vermek için geliştirdiği kalite sisteminin sürdürülebilir olduğunu bildirdi.

STB'DE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ EĞİTİMLERİ DEVAM EDİYOR.

Sakarya Ticaret Borsası'nda "İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamaları" kapsamında 28 Nisan 2014 tarihinde Borsa personeline arama, kurtarma, yangın eğitimleri verildi.

Arama, kurtarma, yangın eğitimi ile olası bir yangın durumunda yapılması gerekenler anlatıldı. Bu eğitimle yangınla mücadele konusunda gerekli eğitime ve

donanımına sahip ekiplerin emir komuta zinciri içinde çalışmasını sağlamak; kurtarma, yardım, koruma gibi büyük önem taşıyan faaliyetleri yerine getirmek; Borsa'da oluşabilecek can ve mal kaybını en aza indirmek amaçlandı. Teorik eğitimden sonra bahçede yapılan arama, kurtarma ve yangın pratiklerinin ardından eğitim sona erdi.

RÖPORTAJ

“Yumurta Piyasası İnişli Çıkışlı Grafik Çiziyor.”

Dursun Çelik
Çelikler Yumurta
Firması Sahibi

Yumurta pazarındaki işletmelerin yaşadıkları önemli ve kronik sorunlar, sektör temsilcileri tarafından sürekli dile getirilmektedir. Karşılaşılan sorunların özellikle girişimcilik gücünü ortadan kaldırdığı belirtilmektedir. Sonuçta birçok işletme mevcut sıkıntılar nedeniyle faaliyetlerini sonlandırmak zorunda kalmaktadır. Bu çerçevede sektör ile ilgili konuştuğumuz firma sahipleri; yumurta pazarında yaşanan sorunların çözümünde pazarlama anlayışının/yaklaşımının oynayabileceği rolün önemine işaret etmekte, pazarlamanın stratejik düzeyde ele alınması gerektiğini ileri sürmektedirler.

Borsa dergimizin yeni sayısında yumurta üreticilerini ve sorunlarını inceledik. Borsa'mız üyelerinden Çelikler Yumurta yetkililerinden firmaları hakkında bilgiler aldık, sorunlarını ve çözüm önerilerini konuştuk. Konu ile ilgili ilk sohbetimizi Çelikler Yumurta'nın sahiplerinden Dursun Çelik ile gerçekleştirdik.

Sayın Dursun Çelik, öncelikle bizlere firmanız ile ilgili bilgiler verebilir misiniz?

Ben ilk önce Sakarya Ticaret Borsası Dergisi'ne ve sizlere teşekkür ederek sohbetimize başlamak istiyorum. Efendim, şirketimizi 1985 yılında ben kurdum. Şu anda çocuklarımla aile şirketi olarak çalışıyoruz. Burada kapalı alan olarak 5.000 m2 alanda hizmet veriyoruz. Bu modern tesisimizde el değmeden ve son derece hijyenik şartlarda günlük 200.000 yumurta üretimi yapmaktayız.

orta vadede yapılabilecek kayda değer bir girişim bulunmamaktadır. Bu durumda ancak operasyonel maliyetler üzerinde odaklanılabilir. Bu alan üzerinde iyileştirmeler sağlamak önemli olmakla birlikte, tek başına ele alındığında dar bir alanı ifade ettiğinden sonuçlar üzerindeki belirleyiciliği de oldukça sınırlı olacaktır. Bu bakımdan, yumurta pazarında yaşanan sıkıntılara çözümler geliştirebilme açısından maliyet boyutu dışında kalan diğer yönler üzerinde de durmak gerekmektedir. Bu yönlerin en başında gelenleri de "genel talep artışı"ni sağlayabilmek ve ikinci adımda da arttırılan talebi başarıyla yönetebilmek için işletmelerin kendi aralarındaki "organizasyon becerisi"ni geliştirebilmektir.

Yumurtaçılık sektörü, çok inişli çıkışlı bir sektördür. Piyasalar çoğu zaman dengesiz, günlük borsa gibi inişli çıkışlı bir grafik çiziyor. Her gün değişiyor. Sakarya'daki temel sorun ise pazarlamadaki rekabetin yüksek olmasından kaynaklanıyor. Arz talep dengesizliğinden dolayı sektörde sık sık krizler yaşanıyor. Başka bir işte kriz olmazken bizde kriz olabiliyor ya da diğer birçok sektör kriz yaşarken bizde durum güllük güllüştürebiliyor. Bu dengesizliğin en önemli nedeni ihracat ya-

Dursun Bey, sektördeki başlıca sorunlar nelerdir?

Türkiye, dünya ülkeleri arasında en yüksek maliyetlerle üretim yapan ülkelerden biridir. Yem maliyetinin yapısından dolayı ham madde maliyetleri konusunda kısa ve

pılan ülkelerin istikrarsız olması. Yumurta ülkemizde çok fazla tüketilmiyor. Bu nedenle üreticiler ihracata yöneliyor. Bizde yem fiyatları artar, yumurta fiyatları düşer; yumurta fiyatları düşer, yem fiyatları artar. Bu nedenle piyasaların dengede tutulması lazım. Yem fiyatlarına göre arz talep dengesi sağlanırsa bu işler yoluna girer.

Ürünlerinizi nerelerde pazarlıyorsunuz?

Çoğunu Sakarya'da; ama İstanbul, İzmit ve yakın illere de pazarlıyoruz.

Devletten beklentileriniz nelerdir?

Devletimizden beklentimiz yok; çünkü bu işler tüccarın elinde. Bu yüzden devlet bir şey yapamıyor. Sadece kredi ve desteklemeler yapabiliyor.

Firmanın ortaklarından Dursun Bey'in oğlu Hayati Çelik ile sohbetimize devam ediyoruz.

Hayati Bey, babanıza sorduğumuz soruyu size de yönlertek konuya başlayalım. Devletten beklentileriniz nelerdir?

Ben de ilk önce teşekkür ederek sözlerime başlamak istiyorum. Efendim, bu sektörde büyüebilmek için devletten az; ama öz olan talebimiz var. Önümüze çıkan bürokratik sorunların nasıl aşılabileceği konusunda devletimizin bizlere danışmanlık yapmasını istiyoruz. Devletimizin KOSGEB, TÜBİTAK veya diğer yerlerden kredi almak için yardımcı olmasını bekliyoruz. Devlet hayvancılığı ayırım yapmadan aynı sınıfa yerleştirmiş. Bizim gibi son derece modern ve hijyenik bir ortamda üretim yapan bir firma ile iptidai bir şekilde üretim yapanları aynı kefiye koymuş. Biz bunun düzeltilmesini talep ediyoruz. Haksız rekabet olmaması için bu konuda çok hızlı bir çalışma başlatılmalı. Bizi denetlemeye gelen kurumlar bir eksik buldu mu yaptırım uygulamakta, cezalar vermektedir. Fakat merdiven altı diye tabir ettiğimiz üretim yerlerinin maliyetleri olmadığı için haksız rekabet olmaktadır. Birde çok önemli ve gizli bir sorun var. Tüm damızlık firmalarının iskarta diye tabir edilen, atılması gereken, kullanılması sakıncalı olan yumurtaları vardır. Etlik hayvan üretmek için yapılan bu çalışmadan yumurta da alınmaktadır. Bu yumurtalar döllenmiş olduğu için çok sıkıntılıdır. Sağlık açısından kötü olan bu yumurtalar, toplu tüketimin

yoğun olduğu (pastane vb.) yerlere el altından satılmaktadır. Bu olay da bize en büyük darbedir. Bunun çözümü için Tarım İl Müdürlüğünden denetlemelerini arttırmalarını talep ediyoruz. Bu denetimler artarsa aynı zamanda yaptırımlar da uygulanırsa güzel bir destek almış oluruz.

Verdiğiniz bilgiler için teşekkür ediyor, başarılı çalışmalarınızın devamını diliyoruz.

Sofraların Vazgeçilmezi Yumurta

Gıda Mühendisi
Hediye
ÖZMEN

YUMURTA NEDİR?

Yumurta, dişi hayvanların ve özellikle kuşların embriyo-yu korumak amacıyla yapmış oldukları yuvarlak ve oval şekilli cisimlerdir. Birçok hayvanın yumurtaları yiyecek olarak kullanılabilmesine karşın, yumurta denince akla ilk gelen tavuk yumurtasıdır.

Türk Gıda Kodeksi Yumurta ve Yumurta Ürünleri Tebliği (Tebliğ No:2007/54)'ne göre yumurta aşağıdaki şekilde tanımlanmaktadır:

Yumurta: Gallus gallus var. domesticus cinsi tavuklardan elde edilen ve doğrudan insan tüketimine sunulan veya yumurta ürünlerinin hazırlanmasına uygun kabuklu yumurta.

Tebliğde yumurta aşağıdaki şekilde sınıflandırılmaktadır.

A sınıfı yumurta: Gallus gallus var. domesticus cinsi tavuklardan elde edilen ve doğrudan insan tüketimine sunulan kabuklu yumurtadır.

B sınıfı yumurta: Gallus gallus var. domesticus cinsi tavuklardan elde edilen, A sınıfı yumurtanın özelliklerini karşılayamayan ve yumurta ürünlerinin hazırlanmasına uygun kabuklu yumurtadır.

Çatlak yumurta: Yumurta kabuğunun sert kısmının hasar gördüğü; ancak kabuk altı zarının bütünlüğünün bozulmadığı ve oluşan hasarın çıplak gözle görülebildiği yumurtadır.

Ekstra taze yumurta: Paketlendiği tarihte hava boşluğu 4 mm veya daha düşük olan, raf ömrü üretim tarihinden itibaren dokuz günü geçmeyen A sınıfı yumurtadır.

Kuluçkalık yumurta: Cıvıvü üretimi amacı ile elde edilen yumurtadır.

Kuluçkalanmış yumurta: Kuluçka makinesine konmuş kuluçkalık yumurtadır.

Ayrıca yine tebliğde yumurta ile ilgili olarak aşağıdaki

tanımlamalar yapılmaktadır:

Kırık yumurta: Yumurta kabuğunun sert kısmının ve kabuk altı zarının bütünlüğünün bozulduğu yumurtadır.

Yumurta akı: Yumurta kabuğu ve yumurta sarısı arasında bulunan saydam maddedir.

Yumurta kabuğu: Yumurta içeriğini dıştan çevreleyen, dıştan içe doğru kütikula, kalsiyum tabakası ve çift katlı kabuk altı zarından oluşan yapıdır.

Yumurta sarısı: Yumurtanın ortasında bulunan, vitelin zarı ile çevrilmiş sarı renkli maddedir.

Yumurta ürünleri: Kabuğundan ayrılmış tüm yumurta, yumurta sarısı, yumurta akı veya karışımlarından elde edilen; diğer gıda maddeleri ile de kombine edilebilen; tekniğine uygun şekilde üretilmiş ve en az %50 oranında yumurta içeren sıvı, konsantre edilmiş, kurutulmuş, dondurulmuş, koagüle edilmiş, kristalize ve benzeri ürünlerdir.

Temiz yumurta: Kabuk yüzeyinde hiçbir yabancı maddede içermeyen yumurtadır.

Yabancı madde: Doğal olarak yumurtanın yapısında yer almayan iç ve dış kaynaklı, organik ve inorganik maddeler; yumurta içinde bulunabilecek kan lekeleri, kanlı oluşumlar, et benekleri ve embriyonal oluşumlardır.

YUMURTA NEDEN ÖNEMLİDİR?

Yumurta, anne sütünden sonra insanın ihtiyacı olan tüm besin öğelerini bulandıran tek besin kaynağıdır.

A, D, E ve B grubu vitaminlerini önemli oranda içeren yumurta, içinde bulunan "kolin" sayesinde beyin fonksiyonlarının yerine getirilmesinde önemli rol oynar.

Yumurta dışarıdan alınması gerekli olan amino asitleri dengeli ve yeterli miktarda içerir.

Hayvansal kaynaklı bir besin olmasına rağmen yumurtanın yağ içeriği düşüktür. Yani yumurtada kalp damar hastalıkları için risk faktörü olan doymuş yağ asitleri ve toplam yağ miktarı azdır. Yapılan araştırmalar kahvaltıda yumurta tüketiminin vücut yağlarının yakılmasında önemli rol oynadığını ortaya koymuştur.

diğini ortaya koymuştur.

Yumurta sarısı, D vitamini sağlayan birkaç besinden biridir ve güneş ışınlarından da yeterince faydalandığı takdirde, yumurta özellikle çocuklarda D vitamini eksikliğine bağlı kemik bozukluğu oluşmasını engeller.

Yumurta; demir ve çinko gibi sağlığımız açısından önem taşıyan mineralleri de içerir. Demir, kan yapımı için gereklidir. Ayrıca demirin büyüme, gelişme ve hastalıklardan koruma rolü vardır. Yetersizliği de çocukların öğrenme yeteneğini ve okul başarısını azaltır. Yumurtadaki kolesterolden korkmayın. Yumurtanın kandaki zararlı kolesterolü düşürücü, faydalı kolesterolü artırıcı etkisi vardır. Kolesterol insanlar ve tüm hayvanlarda vücutta sentezlenen yağ benzeri bir maddedir. Sinir liflerinin yalıtımı, hücre duvarlarının bütünlüğünün sağlanması, D vitamini sentezi, çeşitli hormonların ve sindirim salgılarının oluşumu için gerekli bir maddedir. Yumurtadaki protein, tüm besinler içinde en kaliteli olanıdır. Yumurtada proteinin biyolojik yararlığı %100 iken bu değer; sütte %85, balıkta %76, sığır etinde %74'te kalmaktadır.

Ülke olarak hayvansal proteinden mahrum yaşamakta, dengesiz beslenmekteyiz. AB ülkelerinde kişi başına yıllık yumurta tüketimi 270 adet, İsrail'de 330, Yunanistan'da 180 adet, Türkiye'de ise 200 adedin altındadır. Bu nedenle ülkemizde hayvansal protein eksikliğinden kaynaklanan sorunlar gittikçe artmaktadır. Yumurta öyle bir gıda maddesidir ki, dışarıdan hiçbir katkı ve destek almadan bir canlı oluşturabilecek güç ve kabiliyettedir. Yumurta, ambalajı hayvan tarafından yapılan tek gıda maddesidir. Bu nedenle ticari hileye tamamen kapalıdır.

DENGELİ BESLENME İÇİN YUMURTA

Günlük 2000 kalorilik bir diyet temel alınarak yapılan hesaplamada: Büyük bir yumurta; 4.5 g yağ (günlük ihtiyacın %7,5'i), 1.5 g doymuş yağ (günlük ihtiyacın %8'i) ve 215 mg kolesterol (günlük miktarın %7'si) içerir. Bir Yumurta;

• %8 Vitamin B12 • %6 Vitamin A • %10 Protein
• %4 Vitamin B6 • %6 Vitamin D • %3 Vitamin E
• %6 Folik Asit • %2 Tiyomin • %8 Fosfor • %15 Riboflavin
• %4 Çinko • %4 Demir İçerir

Yumurta besin kalitesi açısından anne sütünden sonra 2. sıradadır.

YUMURTANIN SAĞLIK AÇISINDAN ÖNEMİ VE FAYDALARI

Sağlıklı yaşamak, yeterli ve dengeli beslenmek için bir canlıya hayat verecek kadar yüksek besleyici değere sahip, üstelik ucuz bir besin olan yumurtayı öğünlerimizden eksik etmemeliyiz.

• Yumurta, doğal ambalajı ile hiçbir şekilde hile yapılamayan tek gıdadır.

• Yumurta, besin kalitesi açısından anne sütünden sonra ikinci sıradadır.

• Yumurta besleyici, lezzetli ve en ucuz besin maddesi olmasının yanında, bir insanın yaşamı boyunca gereksinim duyduğu tüm

temel vitamin ve mineralleri içeren tek gıda, sindirimi en kolay besindir.

• Yumurta; sindirimi en kolay, en lezzetli ve en ucuz besin deposudur.

• Yumurta, hamile bayanlar için çok önemlidir. Anne adayının hayvansal protein bakımından eksik beslenmesi, bebeğin düşük doğum ağırlığı ile dünyaya gelmesi-

ne neden olmaktadır. Düşük doğum ağırlığı, ileri yaşlarda kronik hastalıkların (diyabet, obezite, yüksek tansiyon vb.) ortaya çıkmasına neden olur. Günde bir yumurta yemek, hem anne adayının hayvansal protein ihtiyacını karşılar hem de bebeğin beslenmesi ve uygun ağırlıkta doğmasını sağlar.

• Her anne çocuğunun sağlıklı olmasını ister. Bebeklik çağındaki beslenmede (özellikle ilk üç yaşına kadar) hayvansal protein tüketimi, çocuğun beyinsel fonksiyonlarının gelişmesi için gereklidir. Hayvansal proteinin en kolay sağlanacağı maddelerin başında da yumurta gelir.

• Yumurta; zeki, başarılı çocukların yetişmesi için beyinsel fonksiyonlarını etkileyen "kolin" in en yoğun olduğu besindir. Yumurtada bulunan kolin, özellikle çocukların zihinsel ve beyinsel gelişiminde önemli bir rol oynar. Yaşam boyu başarılı bir fert olmaları için erkeklerin 550 mg, kadınların 425 mg günlük yumurta ihtiyacı vardır. Hamilelikte bu ihtiyaç 7 kat artar. Bu nedenle çocuk beslenmesinde örnek protein kaynağı olan yumurta ihmal edilmemelidir.

• Yumurta; göz sağlığını korur, ileri yaşlarda oluşabilecek görme bozuklukları ve katarakt riskini azaltır.

• Yumurta, felç riskini azaltır.

• Yumurta, düzenli tüketildiğinde bayanlarda göğüs kanseri riskini azaltır, menopozun etkilerini hafifletir. Düzenli tüketilen yumurtanın; kanser, kalp damar hastalıklarından korunmada ve hastalıkların tedavisinde, sindirim sisteminin sağlığında ve korunmasında, menopoz semptomlarının hafifletilmesinde, osteoporozun önlenmesinde etkili olduğu bilimsel bir gerçektir.

• Yumurta, değerli bir demir kaynağıdır. Yumurta; büyüme, gelişme ve hastalıklardan korunmada etkilidir. Özellikle 6. aydan sonra yumurta, çocuklar için değerli bir demir kaynağıdır. Demir, yetersiz alındığında anemi (kansızlık) oluşur. Ayrıca demirin büyüme, gelişme ve hastalıklardan koruma rolü vardır.

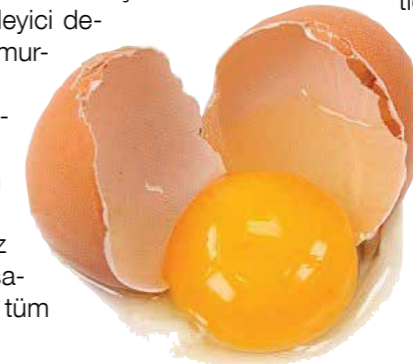
• Yumurta, kronik hastalıklardan korunmada, sindirim sisteminin sağlığında ve korunmasında önemlidir.

• Yumurta, yüksek besin ögesi içeriğine rağmen düşük kalorilidir.

• ABD'de bir üniversitede yapılan araştırmada, kahvaltıda yumurta yemenin vücut yağının kaybedilmesinde etkili olduğu belirlenmiştir.

Yağsız kas kitlesinin korunmasına yardımcı olan 'lösin' amino asidinin zengin bir kaynağı olan yumurta, vücut yağının yakılmasında önemli rol oynamaktadır.

• Yumurta, içinde bulundurduğu 12 çeşit besin ögesi ile 6. aydan itibaren her yaşta insanın her gün tüketmesi gereken önemli besindir.

“Yumurta Sektöründe İhracata Ağırlık Vermeliyiz.”

Sedat Özbay
Kepekçi Yumurta
Firması Sahibi

Borsa dergimiz ile ilgili yumurta üreticileri ile yaptığımız sohbetimiz devam ediyor.

Konu ile ilgili Kepekçi Yumurta Firması Sahibi Sedat Özbay ile birlikteyiz. Sedat Bey sizden de ilk önce firmamız hakkında bilgiler isteyeceğiz.

Sakarya Ticaret Borsamızla sektörümüz ile ilgili yaptığımız

bu çalışma için teşekkür ediyorum. Sorunuza gelince... Firmamız 1985 yılında Yaşar Özbay tarafından kuruldu. Önce ham madde ile sektöre adım attık ve 90'lı yıllara doğru broiler üretimine başladık. 92 ve 96 yılları arasında broiler üretimi devam ederken 2003 yılında yumurta sektörüne adım attık. Kepekçi Yumurta olarak yumurta üretiminde Marmara Bölgesi'nde ikinci sıradayız. Türkiye'nin yumurta ihtiyacının %1,5-2'sini karşılıyoruz. 2009-2010 yılları arasında Kaynarca'da farklı yatırımlar yaptık. 2014 yılında broiler üretimini 350.000'e ulaştırdık. Son derece modern tesislerimizdeki yumurta üretimimiz şu anda 700.000; ancak hedefimiz bu sayıyı 1 milyona çıkartmak. Bunun için yatırımlarımızı yaptık. 75 dönümlük arazimizde binamız ve kafes sistemimizi hazırladık.

Sedat Bey size göre sektörün öncelikli sorunları nelerdir?

Bana göre sorunların başında bölgenin kirliliği gelmektedir. Sırasıyla merdiven altı, sağlıksız şartlarda ucuz maliyetli üretim de sorunların en önemlilerinden. Ayrıca ham madde fiyatlarının yüksek olması da maliyetlerimizi arttırdığı için büyük bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye 1980'li yılların başından bu yana hızla sanayileşen bir ülke olmakla birlikte coğrafyası,

sosyal ve ekonomik yapısı, iklimi ve diğer doğal koşullarıyla bir tarım ülkesi olmanın niteliklerini de taşımaktadır. Bununla birlikte, gelişmiş ülkeler ile kıyaslandığında hayvansal protein tüketiminin çok alt düzeylerde kalması bir tezat oluşturmaktadır. Kişi başına tüketilen hayvansal protein ülkelerin refah düzeyini belirten

göstergelerden biri olarak kullanılmaktadır.

Sektörün sorunlarına çözüm önerileriniz nelerdir?

Öncelikle ihracata ağırlık vermeliyiz. İç pazarda ise tüketimi teşvik edecek çalışmalar yapılması gerekiyor. Az önce belirttiğim gibi girdileri düşürüp yumurta piyasasının belirli bir seviyede tutulması ve istikrarın sağlanması lazım. Yumurta tüketimine ilişkin toplam talebin artırılması; pazarın büyümesi, büyütülmesi ile aynı anlama gelmektedir. Toplam pazarın büyümesi ve pazar hareketliliğinin artması, maliyet baskısı altında bulunan işletmeler için kısa ve orta vadede önemli bir opsiyonu ifade etmektedir.

Toplam pazarın nasıl büyütülebileceği, aslında üzerinde durulması gereken esas problemdir.

Biz üretici olarak mısır bölgemizden alıyoruz. Soya ve yağlı soya gibi maddeleri de yine dışardan temin ediyoruz. Maliyet açısından ne kadar sıkıntı olduğu aşikar. Bu durum yumurta üreticisi olan işletmelerin büyük bir kısmının pazarlama sorunlarının varlığını hissettiğini göstermektedir. Bu sorunun çözümü için şimdiye kadar yapılan girişimler, işletmelerin bireysel çabaları ile yürütüldüğünden ya da örgütlenme faaliyetlerindeki

başarılarından dolayı kapsamlı ve kalıcı etkiler oluşturamamıştır. Bu durumda, örgütlenme kültürü ve örgütlenme ile ortaya çıkacak olan sinerjinin pazarlama sorunlarının çözümünde en üst düzeyde etkili olabileceği anlayışının, yumurta üreticisi işletmeler tarafından anlaşılması ve öğrenilmesi, çözümler geliştirmede önemli bir belirleyici olacaktır.

Pazar payınız nereler?

Ürettiğimiz yumurtaların bir kısmını başta Irak olmak üzere yurt dışına ihraç ediyoruz. Bunun dışında Metro, Real ve Migros gibi zincir marketlere toptan, yerel marketlere ise perakende satış yapıyoruz.

Devletten destek beklentiniz var mı?

Devletten destek alamıyoruz. Kendi sermayemizle buralara kadar geldik. Bölgede broiler yatırımı çok olduğu için devlet bunu desteklemeyi düşünmez, diye düşünüyorum.

İhracatı artırmak konusunda girişimleriniz var mı?

Doğal olarak daha fazla ihracat yapmak arzusundayız. Bu yönde çalışmalarımız var. Ayrıca marketlere daha fazla ağırlık verme çabası içindeyiz.

Ekleme istedikleriniz ve Sakarya Ticaret Borsası'ndan beklentileriniz nelerdir?

Sakarya Ticaret Borsası'na üyeyiz ve yaptığı çalışmalardan memnunuz. “Borsa” dergimizin, ilimizin ve bölgemizin tanınması konusundaki çalışmalarını tebrik ediyorum. Bunun dışında, dediğim gibi, Borsa'mızdan memnunuz. Gerekli çalışmaları yapıyorlar.

Verdiğiniz bilgiler için teşekkür ediyor başarılı çalışmalarınızın devamını diliyorum.

Pazarlamayı Doğru Anlamak

Sinop Üniversitesi İşletme Böl.
Yrd. Doç. Dr. Buket BORA

Bilecik Şeyh Edebali Üniv. Yönetim Bilişim Sis. Böl.
Yrd. Doç. Dr. Tarık SEMİZ

Bunun yanında, pazarlamanın sadece "satış" veya sadece "reklam" olduğu yönünde cevaplar almanız da mümkündür. Günümüzde de hala birçok küçük işletme sahibi bu yanılgılara düşmektedir.

Yapılan araştırmalar, tüketiciler açısından, yeterince pazarlama bilgisine sahip olmayan bireylerin pazarlamayı aldatıcı faaliyetler olarak algıladığını; işletme bakış açısından ise (özellikle de küçük işletmelerin) pazarlamanın salt bir maliyet kalemi olarak algılandığını göstermektedir.

O halde, "Pazarlama bir aldatma faaliyeti ise eğitime gerek var mıdır veya üniversitelerde "pazarlama eğitimi" adı altında ne tür bir eğitim verilmektedir? Pazarlama satış ile eş anlamlı mıdır yoksa pazarlama sadece reklamdan mı ibarettir?" gibi birtakım sorulara yanıt bulmamız gerekmektedir.

Pazarlamanın en genel ve kabul görmüş tanımı 1985 yılında AMA (Amerikan Pazarlama Derneği) tarafından, "kişisel ve örgütsel amaçlara ulaşmayı sağlayabilecek mübadeleleri (değişimleri) gerçekleştirmek üzere malların, hizmetlerin ve fikirlerin geliştirilmesi, fiyatlandırılması, tutundurulması ve dağıtılmasına ilişkin planlama ve uygulama sürecidir." şeklinde yapılmıştır. Tanımdan anlaşılacağı üzere, pazarlama sadece "reklam" demek değildir. Reklam tutundurma faaliyetlerinin yalnızca bir kısmını oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra kişisel satış, promosyon (satış teşvik) ve halkla ilişkiler diğer tutundurma karması elemanlarıdır. Bunun da ötesinde pazarlama, fiyatlandırma ve dağıtım gibi görevler de üstlenmektedir. Günümüzde tüketicilerin istekleri ön planda olduğundan pazarlama faaliyetlerinin başlangıç noktasını, pazarlama araştırmaları oluşturmaktadır. Özellikle 1900'lü yılların sonlarından bu yana pazarlama anlayışındaki birtakım değişimler tüketiciyi ön plana çıkarmış, tüketicinin istek ve ihtiyaçlarına uygun üretim yapmanın işletmelerin varlığı-

Bugün halen birçok kişiye "Pazarlama nedir?" diye sorduğunuzda size, satış için ikna etmeye veya daha da ötesi "aldatmaya yönelik çabalar" olduğuna dair yanıtlar verecektir.

nı sürdürebilmeleri açısından önemli olduğunu bizlere göstermiştir. Pazarlama araştırmaları ile başlayan bu süreç; araştırma sonuçlarının üretim bölümüne aktarılmasıyla pazardaki hedef kitlenin taleplerine uygun ürünler üretilmesini, bu ürünlerin fiyatlandırılmasını, çeşitli pazarlama iletişimi araçları ile tanıtımının yapılmasını ve üretim yerinden tüketiciye doğru aktarılması ile de dağıtımının yapılmasını kapsayan bir süreçtir. Süreç burada da noktalanmamakta, satış sonrası hizmetlerin (montaj, müşteri şikayetleri vb.) de devreye girmesi ile devam etmektedir. Pazarlama sadece reklam veya sadece satış demek olsaydı yapılan tüm bu faaliyetlere ne demek gerekirdi?

Ünlü pazarlama gurusu Seth Godin "Bütün Pazarlamacılar Yalancıdır" isimli kitabında, "Bu kitaba isim verirken size yalan söyledim. Pazarlamacılar yalancı falan değildir. Onlar yalnızca hikâyeye anlatırlar. Asıl yalancı olan tüketicilerdir. Tüketiciler olarak biz her gün kendimize yalan söyleriz. Ne giydiğimiz, nerede yaşadığımız, kime oy verdiğimiz ve işimizde neler yaptığımız konusunda kendimize yalan söyleriz. Başarılı pazarlamacılar tüketicilerin inanmayı tercih ettikleri hikâyeleri onlara sunarlar. Gerçek müşteri memnuniyetinin özünde iyi bir hikâyeye bulunur. Bu hikâyeye, büyümenin ve kârın kaynağı, organizasyonunuzun da geleceğidir." diye sözlerine başlar. Bazen pazarlamanın bir aldatma veya kandırma faaliyeti olarak algılanması ise pazarlama ve satışın eş anlamlı olarak düşünülmesinden kaynaklanmaktadır. Buradan, "Pazarlama bir aldatma faaliyeti değil, ama satış bir aldatma faaliyetidir." anlamı çıkarılmamalıdır. Ancak gerçekleştirilen satış faaliyeti sonucu müşteri memnun kalmamış ise kendini aldatılmış veya kandırılmış olarak hissedecektir. Eğer bir de sorununu işletmeye bildirir ve düzeltilmesine ilişkin bir sonuç alamazsa bu aldatılma duygusunu

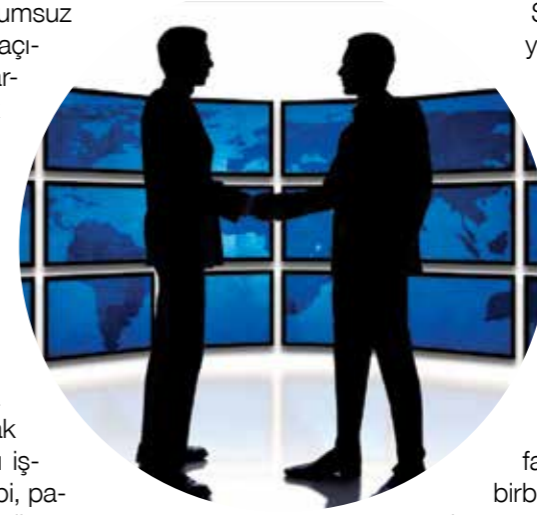
işletmeye veya markaya yönelik olumsuz bir tutum olarak geliştirecektir. Bu açıdan bakıldığında, tüketiciler pazarlamayı aldatıcı bir faaliyet olarak düşünmektedir.

Satış, pazarlamanın olumlu bir sonucudur. Çünkü pazarlama birtakım faaliyetler bütünüdür ve tüm bu faaliyetlerin işletmeye yüklediği bir maliyet söz konusudur. Bu maliyetleri karşılamak da satış yapmaktan geçmektedir. Satış ve pazarlama birbirine ilişkili kavramlardır, ancak kesinlikle eş anlamlı değildir. Bazı işletme sahiplerinin düşündükleri gibi, pazarlama faaliyetleri işletme için maliyet unsurundan başka bir işe yaramıyor ise büyük işletmeler neden tutundurma çabaları (reklama, promosyona, kişisel satışa ve halkla ilişkilere) için çok büyük meblağlara katlanmaktadır? Ancak işletmelerin pazarlama faaliyetlerine çok para harcaması da her zaman çok kazanacağı anlamına gelmemektedir. Önemli olan pazarlamayı doğru anlamak ve uygulanacak stratejileri doğru belirlemektir. Kotler (2009: 18), "neandertal pazarlama" olarak adlandırılan yanlışlara düşmemek gerektiğini vurgulamakta ve bu yanlışları şu şekilde sıralamaktadır:

Pazarlamayı satışla aynı saymak,

Müşteriyle ilgilenmekten çok müşteri kazanmayı önemsemek,

Müşterinin değerlerini ömür boyu yöneterek kar etmek yerine, her satış işleminden kar etmeye çalışmak,

Seçilen hedef pazara göre fiyatlandırma yapmak yerine, maliyet artışına göre fiyatlandırma yapmak,

Pazarlamada kullanılan iletişim araçlarını bütünleştirmek yerine, her bir iletişim aracı için ayrı planlama yapmak,

Müşterinin gerçek gereksinimlerini anlamak ve bunları karşılamaya çalışmak yerine, ürünü satmak.

Yukarıda pazarlamanın ne olduğu, ne olmadığı konusu kısaca özetlenmeye çalışılmıştır. Pazarlama birçok faaliyetten oluşmaktadır ve bu faaliyetler birbiri ile ilişkili faaliyetlerdir. Bu faaliyetlerin her zaman tek bir kişiye yüklenmesi veya tek bir kuruluşa yüklenmesi mümkün değildir (Altunışık ve diğ., 2006: 12). Bu nedenle Hewlett Packard'ın da dediği gibi "Pazarlama, pazarlama bölümüne bırakılmayacak kadar önemlidir." Pazarlama anlayışında modern perspektiften postmodern perspektife geçildiğinde pazarlamanın tüm işletme çalışanlarının işi olduğu fikri hâkimdir. Bir pazarlama yöneticisi; müşterilerine yaşam boyu değer katmaya odaklanır, marka yaratmak için iletişim araçlarının entegrasyonuna izin verir ve mali sonuçlardan ziyade pazarlama sonuçlarına odaklanır (Karahasan, 2009).

Sonuç olarak ister kabul edelim ister etmeyelim; ama ürün krallığı yıkılmış müşteri krallığı kurulmuştur. Bu anlamda krala (müşteriye) saygıda kusur etmemenin yolu da "pazarlamayı" doğru anlamaktan geçmektedir. Pazarlamayı doğru anlamak da işletmelerin bekası açısından oldukça önemlidir.

KAYNAKLAR:

- Altunışık, Remzi, Ö. Torlak ve Ş. Özdemir (2006), "Modern Pazarlama", Değişim Yayınları.
Godin, Seth (2006), "Bütün Pazarlamacılar Yalancıdır", Elma Yayınevi.
Karahasan, Fatoş, "Pazarlama Bölümüne Bırakılmayacak kadar Önemli", <http://www.milliyet.com.tr/isyasatmi/isq1.html>, Erişim Tarihi:30.06.2009.
Kotler, Philip (2009), "Kotler ve Pazarlama", Lifecycle Yayıncılık.

“BÖYLE BİR AFET 2004 YILINDA YAŞANDI”

Hasan
Avni Uçar

Bu yıl fındık üreticisini derinden etkileyen don olayı ile ilgili yıllarını bu işe vermiş Kocaali'nin tanınmış firmalarından Onurcan firması sahibi sayın Hasan Avni Uçar ile sohbet ettik, hem don olayı, hem de fındıkta ki bazı sorunları konuştuk.

Sayın Hasan Avni Uçar konumuza girmeden önce okurlarımıza kendinizi tanıtırız.

Bende ilk önce sizlere bu konuya el attığınız için teşekkür ederim.

Ben 1960 Kocaali doğumlu evli ve 2 çocuk babasıyım. 1985 yılından bu yana fındık ticareti ile uğraşıyorum. Aile şirketi olarak Onurcan Tarım Ürünleri adı altında faaliyet gösteriyoruz. Fındık ticareti yanında inşaatçılık yapıyoruz. Kocaali de bir ihtiyacı karşılayacak olan Fındık kavurma ve işleme tesisimizi kuruyoruz ,takribi 1 ay içerisinde faaliyete geçeceğiz. Gelelim konumuza Böyle bir afet 2004 yılında da yaşanmıştı. O yıllarda da. Üreticimiz tamamen mağdur olmuştu. Bu yılda aynı şekilde üreticilerimizin mağduriyeti söz konusu.

Görüldüğü gibi fındık ocaklarında yaprakların tamamen haşlandığı, ve fındığın yandığı açıkça ortada. Geçtiğimiz günlerde bu olayı incelemek için bölgeye gittim ve gördüğün olay içler acısıydı.Bu yıl Türkiye'de yüksek oranda fındık rekolte si beklemekteydik ancak don olayı bu beklentiyi boşa çıkardı. Mahsulün yarısı yandı. Batı bölgesindeki üreticimizin akıllı olması, ürünü çok iyi

kurutup saklaması lazım. Nem fındığın en büyük düşmanı bu nedenle fındığı çok iyi kurutup aflatoksine yol açmaması gerekiyor.

Karadeniz'de don olayına maruz kalmış fındık bahçeleri iki yılda zor düzeler seneye bizde de fındık az olursa vay halimize. Ben bu konunun yanı sıra birkaç sıkıntıyı da paylaşmak istiyorum. Arabasına kantar koyup merdiven altı çalışan insanlar üreticimizin fındığını yok pahasına toplamaya çalışıyor. Bu konu da üreticilerimizin çok uyanık olması ürününü kaptırmaması lazım. En önemli konulardan birisi de fındık toplamaya gelen vatandaşların yaşam şartları. Bu konuda üreticilerimizin duyarlı olması lazım. Biz de üreticiyiz. Mesela bize fındık toplamaya gelen işçilerimizin daha rahat yaşaması için onlara bir ev temin ettim, yaşam şartlarını güzelleştirdim.

Birde şöyle bir konu var. Fındık çuvalları Avrupa birliği standartlarına göre 50 kg. olması gerekli iken bizde bu standart yok. Bizim çuvallarımız ortalama 80-90 kg. civarında. Bunları taşımaya çalışan işçilerde sağlık problemleri görülüyor. Özellikle bel fitiği büyük sorun teşkil etmekte.Yine çok önemli bir konu da çocuk işçilerin çalıştırılması. Geçtiğimiz günlerde İspanya bizimle ilgili bir kampanya başlatmış. “Türk Fındığında Çocuk Kanı Var!” diye kara propaganda ile bize yüklenmişti. Doğal olarak bu kampanya bizi çok etkiledi. Avrupa zaten elimizdeki mahsulü ucuz almaya çalışıyor. Onlara fırsat vermeyelim ve yüksek kalitede olan fındığımızı değerinde hak ettiği gibi pazarlayalım. Fındığı kuruturken çok dikkatli olalım. Fındığı çuvala koyarken taşlı topraklı doldurulmasına dikkat edelim. Hem biz hem de ürünü sattığımız fabrikalar bu durumdan etkilenmesin.Sayın Uçar güzel sohbet için teşekkür ederiz.

DON OLAYI EN ÇOK KARADENİZ BÖLGEMİZİ ETKİLEDİ

Yılmaz
İbrahimbaş

Borsa Dergimizin bu sayısında, Fındık üreticilerimizi ve bu işin ticaretini yapan fındık tüccarlarımızı etkileyen Don olayını işledik. Konu ile ilgili Hendek ilçemizde 25 yıldır bu işle iştigal eden Sür- Kar firması sahiplerinden Yılmaz İbrahimbaş ile sohbet ettik.

Sayın Yılmaz İbrahimbaş bu yıl fındıkta yaşanan don olayı ile ilgili bizlere neler söylemek istersiniz. Ancak ilk önce sohbetimize başlamadan okuyucularımıza kısaca kendinizi tanıtırız.

Efendim ben ilk önce bizlere bu fırsatı verdiğiniz için sizlere teşekkür ediyorum. Kendimizi tanıtmaya gelince . “1966 yılında Tabzon Sürmene doğumluyum. Evli ve 3 çocuk babasıyım. 16 yaşında Sakarya'ya geldim, ilk ticari hayatıma meyve ve sebze işiyle başlayıp marketçilik, tavukçuluk, fındık ve akaryakıt istasyonu işletmeciliği ile devam ettim. Aynı zamanda 25 yıldır aile şirketimiz olan Sür- Kar firmamız ile fındık ticareti yapmaktayız. Kendimize ait küçük çapta bahçelerimiz var ama ağırlıklı olarak fındıkta alım satım işiyle uğraşmaktayız.

Gelelim fındık konumuza Yeni sezon fındıkta ülkemizde bu yıl rekolte 450 bin ton civarında oldu. Bunun nedeni ise don olayından ötürü fındıklar dalında yandı ama bu don olayı sadece fındıkta değil tüm ürünlerde etkili oldu. Bizzat

kendim Karadeniz bölgesine gidip yaptığım araştırmada Fındığın belirli rakımlarda yaprağı, belirli rakımlarda fındık kendisi ve belirli rakımlarda ise ağacın komple yandığını gördüm. Hatta çektiğim fotoğrafları da sizinle paylaşabilirim. Bu da bu bölgemizde rekoltenin düşmesine neden oldu. Özellikle yüksek kesimlerdeki fındık üreticisi bu olaydan çok fazla etkilendi. Sakaryamız da tahmini %20 civarında don dan etkilendi. Bizde rakım çok yüksek olmadığı için fazla don olmadı. Ülkemizde her yıl 850 ile 500 bin ton ürün alınırken bu yıl ürün %50'den fazla azaldı. Karadeniz'deki üretici bu olaydan doğal olarak çok etkilendi. Rekoltenin azalması ilimizdeki fındık üreticilerinin aslında yararına oldu. Elinde fındığı olan vatandaşlar akıllı hareket ederse ürünün gerçek değerinde hatta daha da üzerinde satabilir. Bu olay bizi yanı alım satım yapanları etkilemez ancak üreticimiz açısından avantajlı bir durum söz konusu. Bölgemizde bu sene fındık çok buna paralel Karadeniz'de az. Bu yıl Sakarya ve bölgemizde normalden fazla fındık var. Batı Karadeniz'de tahmin edilen rekolte 250 bin ton. Dünya fındığının %70'i ülkemizde yetişmekte ve en kaliteli fındık yine burada yetişmekte ancak fındık borsası Almanya'nın elinde maalesef bu da ayrı bir sorun. Öncelikle bu sorunun bir an önce çözülmesi Türkiye'nin bu konuda birşeyler yapması gerekmektedir. Burada üreticimize tavsiyemiz elindeki ürünü ihtiyacı kadar satsın kalanının daha çok değerlendirilmesini beklesinler, fındığını aceleci davranıp satanlar zararlı satmayanlar ise karlı çıkarlar benim tavsiyem bu şekilde . Yılmaz bey Güzel sohbet için teşekkür ederiz.

BM, 2014'ü "AİLE ÇİFTÇİLİĞİ YILI" ilan etti.

Birleşmiş Milletler; aile çiftçiliğinin, açlık ve yoksullukla mücadele ile doğal kaynakların korunması açısından önemini vurgulanması amacıyla 2014'ü "Uluslararası Aile Çiftçiliği Yılı" olarak kutlayacak. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde 500 milyonun üzerinde aile çiftçilikle geçimini sağlıyor. Bu ailelerin ürettikleri ürünler milyarlarca insanın gıda ihtiyacının karşılanmasını sağlıyor. Kalkınmakta olan ülkelerin pek çoğunda tarım üretiminin %80'i aile çiftçiliği sayesinde gerçekleştiriliyor.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Başkanı José Graziano da Silva konuyla ilgili açıklamasında aile çiftçiliğinin önemine vurgu yapıyor. Silva, 2014'ü Aile Çiftçiliği Uluslararası Yılı ilan edilerek "çiftçi ailelerin hem gıda güvenliğinin sağlanması hem de doğal kaynakların korunması" açısından taşıdığı öneme vurgu yapıldığını söylüyor.

Uluslararası Aile Çiftçiliği Yılı

Gıda güvenliği sorunları yaşayan dünya nüfusunun %70'den fazlası Afrika, Asya, Latin Amerika ve Yakın Doğu'nun kırsal kesiminde yaşıyor. Bu gruptakiler de genellikle doğal kaynaklara ulaşmada zorluk çeken, tarım politikalarından ve teknolojiye faydalanamayan çiftçi ailelerden oluşuyor.

BM yetkililerinin bildirdiğine göre, gerekli destek sağlandığında söz konusu çiftçilerin üretim kapasitelerini hızla arttırdıkları görülüyor. Aile çiftçiliği ile uğraşanlar hem yerel ticaret ağlarının hem de kültürün bir parçası olduklarından, gelirlerinin büyük bölümünü yerel ve bölgesel pazarlarda harcayarak hem tarım içi hem de tarım dışı alanlarda istihdam yaratılmasına da katkı sağlıyor.

Uluslararası Aile Çiftçiliği Yılı aracılığıyla çiftçi ailelerin ve küçük çiftçilerin önemini vurgulanması ve bu kesimin küresel açlık ve yoksullukla mücadele, gıda ve beslenme güvenliğinin sağlanması, gelir kaynaklarının

arttırılması, doğal kaynakların ve çevrenin korunması, sürdürülebilir kalkınmanın tesisi gibi hayati konulardaki katkılarının uluslararası topluluğun gündemine getirilmesi ve dikkatinin çekilmesi amaçlanıyor.

Aile Çiftçiliği Yılı boyunca ulusal, bölgesel ve küresel ölçekte yapılacak etkinliklerle küçük çiftçilerin karşı karşıya kaldığı sorunlar masaya yatırılacak ve aile çiftçiliği ile uğraşan kesimlere en etkin yardım yollarının belirlenmesi için adımlar atılacak.

Aile çiftçiliği nedir?

Aile tarafından tarım ile bağlantılı olarak gerçekleştirilen faaliyetlerin tamamı, aile çiftçiliği olarak tanımlanıyor. Bu faaliyetlerin kırsal kalkınmaya da önemli etkileri bulunuyor. Aile çiftçiliği; tüm aile fertlerinin katılımıyla gerçekleştirilen tarım, ormancılık, balıkçılık ve su ürünleri alanlarındaki faaliyetleri ifade ediyor. Hem kalkınmakta olan hem de kalkınmış ülkelerde aile çiftçiliği gıda üretimi alanında en yaygın olarak görülen yapıyı oluşturuyor.

Ulusal seviyede aile çiftçiliğinin geliştirilmesi için gereken öncelikli unsurlar BM tarafından şöyle sıralanıyor: Tarım ile ilgili ekolojik koşullar ve toprak özellikleri, ilgili politikalar, pazarlara erişim, tarım alanlarına ve doğal kaynaklara erişim, teknoloji ve diğer hizmetlere erişim, mali kaynaklara erişim, demografik yapı, ekonomik ve sosyo-kültürel koşullar ile mesleki eğitim.

Aile çiftçiliği neden önemli?

Aile çiftçileri ve küçük çiftçiler küresel gıda güvenliği açısından çok önemli bir yerde bulunuyor.

Aile çiftçiliği geleneksel gıda ürünlerinin korunmasına yardımcı oluyor, dengeli beslenme için imkan sağlıyor ve küresel tarımsal biyoçeşitliliğinin korunmasına katkıda bulunuyor, kaynakların sürdürülebilir şekilde kullanılmasında önemli rol oynuyor.

Aile çiftçiliği, sosyal politikalarla desteklendiği takdirde yerel ekonomilerin canlanması için de bir fırsat teşkil ediyor.

Veteriner Hekim
Cenk
KAHRAMAN

İŞLETMELERDEKİ GİZLİ TEHDİT BOTULİSMUS

Botulismus, Clostridium Botulinum bakterisinin toksininin neden olduğu, gevşek felç ve bazen ani ölüm ile karakterize bir hastalıktır. Hastalık; siğir, koyun, keçi ve atlarda gözlenirken kedi ve köpekler toksin etkilerine dirençlidir. Clostridium Botulinum, spor meydana getiren aneorob bir bakteridir. A,B,C,D,E,F,G olmak üzere 7 adet toksin serotipi üretebilmektedir. Botulismus toksini nöromusküler kavşakta asetilkolin salınımını inhibe ederek, gevşek felçler şekillenmesine ve hayvanın solunum felci sonucunda ölümüne neden olur. Toksin yüksek dozda alındığında hastalık perakut ve akut, az miktarda uzun süreler sonucunda alındığında ise akut ve bazen de kronik seyredir. Etkenin sporları ve toksinleri oldukça çevreye dirençlidir. Özellikle hayvanların kemiklerinde toksinleri uzun süre varlığını sürdürebilir. Etken, sindirim sisteminde varlığını sürdürebilir ve başka bölgelere de taşınabilir.

Hastalığın kaynağı; çoğunlukla meralarda, yem depolarında veya yem bitkilerinin bulunduğu tarlalardaki hayvan leşleridir. Özellikle broiler yetiştiriciliğinin yoğun yapıldığı bölgelerde kümes atıklarının bölgeye saçılması ile ilgili olabilmektedir. Sakarya ilinde de yetiştiricilik yoğun bir şekilde yapılmaktadır. Bununla birlikte kuş popülasyonunun yüksek olduğu işletmelerde kuşların yemlik ve suluklara dışkılamaları, ölü kuş ve kuş yavrularının siğirler tarafından yanlışlıkla veya pikaya bağlı yemeleri hastalığa neden olmaktadır.

Tavuk yetiştiriciliği ile yan yana yapılan siğir işletmelerinde ve bozuk silaj, küflü kuru ot gibi yem maddeleri endikedir.

Hastalığın klinik bulguları toksin alınımından 3-17 gün arasında şekillenebilir. Perakut olgularda hastalık belirtisi göstermeden ani ölümler olabilir.

Siğirlerde pek rastlanmamakla birlikte Clostridium Botulinum yara enfeksiyonlarında çoğalarak toksin üreterek hastalığa neden olabilmektedir.

Klinik Bulgular:

Hastalığın klinik bulguları, toksin alınımından sonraki 3-17 gün içinde belirti göstermektedir. Perakut olgularda hastalık belirtisi göstermeden ani ölümler meydana gelebilir. Akut olgularda arka bacaklarda başlayıp öne doğru başlayan paraliz tablosu şekillenir. Arka ekstremitelerde kas seğirmeleri ve bazen tremorlar, huzursuzluk, inkoordinasyon, konstipasyon olarak gözlemlenen başlıca bulgulardır.

Bunların yanı sıra;

- Bulber Paralizi.
- Çiğneme ve yutma hareketlerini güçlüğü yapar.
- Dil, masseter ve yutak kasları gevşer.

- Su içemez.
- Ağız kolay açılır ve iç kısımda yutulmayan yemler görülür.
- Salivasyon görülür.
- Göz kapakları düşer ve pupiller refleksi azalır.
- Yürüyüş sallantılıdır ve sonunda yere düşer.
- Yattığı yerde hipokalsemideki gibi başı geriye çevirerek komaya girer.
- Dışkı sulu kıvamdadır.
- İdrarda proteinüri ve glikozurie görülür.
- Mortalite % 90-95 oranındadır.

Otopsi:

Otopside, organlar makroskopik ve mikroskopik, patogonomik değişiklikler bulunmaz. Ölen siğirlerde omasumda içerik tamamen kurumuş ve sertleşmiştir. Hafif kataral enteritis, akciğer ödemi, kalpte ve seröz zarlarda hemorajik kanamalar gözlenir. Ayrıca, beyinde perivasküler kanamalar gözlenir.

Ayırıcı Tanı:

Klinik bulgulara bakılarak kuşku duyulabilir. Hastalığın bulunduğu bölgedeki yem ve sulara ölmüş, kokuşmuş kedi veya fare bulunması; kümes atıklarının bulunması tanıda büyük kolaylıklar sağlamaktadır.

Teşhis, Tedavi ve Profilaksi:

Hastalığın kesin teşhisini koyabilmek için şüpheli hayvanların kan serumu, rumen ve bağırsak içerikleri ile karaciğerde toksin izolasyonu yapılması gerekmektedir. Yem maddelerinde özellikle silajın çürük kısımlarından toksin analizi yapılması gerekmektedir. Tanıda, dışkıda Clostridium Botulinum izolasyonu diğer bir yöntem olsa da bağırsak florasında aranması tanıyı güçleştirmektedir. Bununla birlikte kan serumunda Botulismus toksin antikorlarının belirlenmesinde özellikle salgın şeklinde görülen bölgelerde iyi bir tanı yöntemidir.

Tedavide başarılı bir yöntem yoktur. Kronik ve hafif seyirli vakalarda destek tedavi ve dekstroz uygulamaları ile iyileşme sağlanabilmektedir.

Korunmada, özellikle, yaz girişlerinde silajlama yollarının belirlenmesinde toksin alınımının önüne geçilmesi en önemli yoldur. Hastalık çıkan sürülerde, hastalık kaynağı bilinmiyorsa Botulismus Toksoid aşısı (Tip C ve D) uygulanmalıdır. Bölgesel ölümlerde altı ayda bir aşılama önerilmektedir.

Botulismuslu hayvanlar kesilerek tüketime sunulmamalı, derin bir çukura gömülerek kireçlenmelidir.

Botulismuslu hayvanların etlerini tüketmek sakıncalıdır.

Kaynak: Batmaz H. , Siğirlerin İç Hastalıkları: Semptomdan Tanıya, Tanıdan Sağaltıma, Performans Dergisi, Sayı 24.

Bizim işimizde hayal gücü önemlidir.

Yer çekimine karşı koyan tek güç, hayal gücüdür.

Albert Einstein

YILKOGRAFİK
TASARIM STUDYOSU

YILKOMATBAA
MATBAA BASKI SİSTEMLERİ

YILKOCOPY
KOPYALAMA MERKEZİ

YILKOSIGN
AÇIK HAVA REKLAMCILIĞI

Profesyonel destek için ☎ 0264 229 5495

www.yilkografik.com.tr